

เอกสารสรุปการสัมมนา

เพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงาน คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.)

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราด กรุงเทพมหานคร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961183095

สารบัญ

	หน้า
การมอบนโยบายในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปร.) โดย นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	1
การประสานงานในการกิจคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	
นายอินทร์จันท์ บุราพันธ์ รองราชเลขาธิการ ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา สำนักราชเลขาธิการ	9
นางวรวรัตน์ อติแพทย์ รองเลขาธิการวุฒิสภา ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	12
นายอาคม เดิมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	14
นายวิจิตรชัย แจ่มแจ่ม ที่ปรึกษาการพาณิชย์ ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา กระทรวงพาณิชย์	17
นายประยัต ดิอ่อง ผู้อำนวยการกองนิติการ ผู้ช่วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	19
พันเอก ประจักษ์ ยิ้มภักดี ผู้อำนวยการกองการเมือง สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม	21
ดำเนินการเสวนา โดย นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศ สำนักบริหารงานสารสนเทศ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
ถาม-ตอบ	23
สรุปการสัมมนา โดย นางสาวสิบพัน วนวิสุทธิ์ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	27

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

การมอบนโยบายในการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.)

โดย

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ในฐานะที่เป็นรัฐมนตรีที่จะต้องทำงานประสานงานกับผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) เท่าที่ผมศึกษาดูเรื่อง ปคร. เข้าใจว่า นับตั้งแต่ปี 2546 มาจนกระทั่งมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย ปคร. เมื่อปี 2551 ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นความคาดหวังและเป็นแนวคิดที่ดีเพราะอย่างน้อยที่สุดเจตนารมณ์ของการให้มี ปคร. ขึ้นมา เป็นการตั้งต้นที่ดีเพราะหากจะพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ของ ปคร. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าค่อนข้างครบกระบวนการทีเดียว ผู้ที่เป็น ปคร. ก็เป็นเหมือนคนที่คอยประสานงานทำหน้าที่แทนรัฐมนตรีในแต่ละกระทรวงที่ท่านเป็น ปคร. อยู่ และจะเชื่อมอยู่กับอีกสองขา คือขาของรัฐสภากับขาของคณะรัฐมนตรี ความจริงแล้วทั้งสองขา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) เองในฐานะที่เป็นคนทำเรื่องของคณะรัฐมนตรีอยู่ก็มีระบบขึ้นมาช่วยเสริมแล้วนั่นคือระบบ CABNET ที่มีการประเมินผลเบื้องต้นไปแล้วเมื่อไม่นานมานี้ แต่การทำงานเชื่อมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีปี 2551 ผมว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก

สิ่งที่อยากจะกล่าวในโอกาสนี้มีสองส่วน ส่วนที่หนึ่งนี่ก็จะเป็นประสบการณ์เท่าที่พบเห็นอยู่ในขณะนี้และอีกเรื่องหนึ่งที่น่าจะเป็นที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นต่อระบบ ปคร. ถ้าเราประสงค์จะให้ระบบนี้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐมนตรีคือผู้ใช้งาน ปคร. : สลก. ต้องอธิบายและสร้างความเข้าใจในเรื่องระบบ ปคร. ให้รัฐมนตรี

ปัญหาหนึ่งของระบบ ปคร. ถ้าดูจากรัฐบาลชุดปัจจุบัน มีรัฐมนตรี “มือใหม่” หลายคนเข้ามา วันแรกที่เข้าทำงาน ระบบการเป็นรัฐมนตรีเป็นระบบที่แปลกคือคนจะมีความคาดหวังว่าคนที่เป็รัฐมนตรีต้องรู้เรื่องดีพอ ทำงานวันแรกจะงงไปหมด มีเรื่องมาเสนอเราหลายเรื่องมารวมทั้งเรื่องการให้เสนอตั้ง ปคร. รัฐมนตรีต้องอ่านเอกสารเองหมดว่า ปคร. คืออะไร จะตั้งใคร ตั้งไปแล้วคนนี้จะไปทำหน้าที่อะไร และยังมีอย่างอื่นอีกมากมายที่รัฐมนตรีเมื่อเข้ารับตำแหน่งแล้วต้องทำผมประเมินจากการซักถามเพื่อนรัฐมนตรีใหม่ ๆ หลายคนแล้ว เพียงแต่ในกระทรวงจะต่างกับสำนักนายกรัฐมนตรีเพราะกระทรวงจะมีระบบของราชการที่เข้มแข็งอยู่แล้วในการทำงาน มีคนที่อยู่ในสำนักงานรัฐมนตรี อยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงหรือหน่วยอื่น ๆ ที่เป็นตัวประสานสำหรับทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ถ้าเราต้องการให้ระบบ ปคร. มีประสิทธิภาพ ผมคิดว่าในช่วงที่มีการแต่งตั้งรัฐมนตรีใหม่ การที่จะได้ไปพบปะพูดคุยอธิบายกับรัฐมนตรีน่าจะเป็นเรื่องสำคัญ

เพื่อให้ระบบนี้มีประสิทธิภาพผมคิดว่าการไปทำความรู้จักพูดคุยอธิบายรัฐมนตรีให้เข้าใจกันจะทำให้การมี ปคร. เป็นไปตามเจตนารมณ์ เพราะถ้าดูตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ปคร. นี้สำคัญมาก หน้าที่ของ ปคร. 10 ประการที่ระบุไว้ในข้อ 6 ของระเบียบน่าจะต้องมีการประเมินผลว่าทำครบถ้วนหรือไม่

หน้าที่ของ ปคร. ที่ระบุไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551

ข้อ 6 ผู้ประสานงานตามข้อ 5 (1) มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ประสานงานเกี่ยวกับการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแก่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (3) ประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดในการจัดทำความเห็นในเรื่องที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความเห็นเพื่อให้สามารถส่งความเห็นได้ทันตามกำหนดเวลา
- (4) ประสานงานและติดตามให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามที่ได้รับมอบหมาย
- (5) ประสานงานเกี่ยวกับวาระการประชุมของคณะรัฐมนตรีและมติคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานในสังกัดทราบ
- (6) รวบรวมมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ
- (7) ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี
- (8) ประสานงานในการวางแผนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งการวางแผนเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา
- (9) ประสานงานและติดตามความคืบหน้าของร่างกฎหมายและเรื่องอื่น ๆ ที่เสนอต่อรัฐสภา ในขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งประสานงานกับรัฐมนตรีเพื่อชี้แจงร่างกฎหมาย ญัตติ กระตุ่ถาม และเรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา
- (10) ประสานงานเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ในภารกิจของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บางเรื่องดีมาก เช่น ใช้คำว่า “ประสานงานและติดตามความคืบหน้าของร่างกฎหมายและเรื่องอื่น ๆ ที่เสนอต่อรัฐสภาในขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งประสานงานกับรัฐมนตรีเพื่อชี้แจงร่างกฎหมาย ญัตติ กระทั่งถาม และเรื่องอื่น ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา” ดูเหมือนกับต้องติดตามกระบวนการทุกขั้นตอนไปทั้งหมดเลย ซึ่งในแง่ของผู้ที่เป็นรัฐมนตรีแล้ว ผมคิดว่าเรื่องนี้จำเป็นมาก ๆ นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ข้ออื่น เพียงแต่ผมไม่แน่ใจว่ารัฐมนตรีแต่ละคนได้ใช้บริการ ปคร. มากน้อยเพียงใด หากตอบจากตัวผมเอง ผมไม่ได้ใช้เลย ผู้ที่ใช้ ปคร. มากหน่อย คือ ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) ซึ่งมีคุณวุฒรณธรรม กาญจนสุวรรณ เป็น ปคร. และกระทรวงการคลัง เป็นกระทรวงที่น่าจะใช้ ปคร. มากที่สุด เพราะต้องเสนอความเห็นเกือบทุกเรื่อง ที่ สลค. เสนอเข้าไปที่ประชุมคณะรัฐมนตรี กระทรวงที่รองลงมาจะเป็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจุบันกระทรวงนี้น่าจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับมติคณะรัฐมนตรีในเกือบทุกเรื่อง

ผมเริ่มต้นด้วยประเด็นนี้เพื่อที่จะบอกว่า น่าจะถึงเวลาที่จะต้องคุยเรื่องนี้กันให้ชัด เรื่อง ปคร. นี้พูดจากประสบการณ์ของตัวเองว่าระหว่างความคาดหวังในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงยังเหลือม ๆ กันอยู่ ความจริงหน้าที่ 10 ข้อนี้สำคัญมาก

ปคร. ต้องเข้าใจงานทั้งด้านรัฐสภาและด้านคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่สองที่จะพูดคือเรื่องที่จะดำเนินไปข้างหน้า ถ้าเราเดินหน้าเรื่อง ปคร. ต่อ อาจจะคุยกันดู สอบทานกันดู ในแต่ละกระทรวงที่มี ปคร. ว่าการทำงานของเขากับรัฐมนตรีประสานกันได้ดีมากน้อยเพียงใด ถูกคนหรือไม่ ผมว่าหัวใจของเรื่องนี้อยู่ที่ตัว ปคร. ที่ต้องทำงานใกล้ชิดกับรัฐมนตรีจริง ๆ และต้องเข้าใจงานทั้งด้านรัฐสภาและด้านคณะรัฐมนตรีคือเข้าใจงานทั้งสองส่วน

งานด้านคณะรัฐมนตรี

- ปัญหามติคณะรัฐมนตรีไม่ได้รับการปฏิบัติ

ผมพูดในส่วนของคณะรัฐมนตรีก่อน ในส่วนของคณะรัฐมนตรี วันนี้ท่านนายกรัฐมนตรี ได้ตั้งคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี (ปคค.) ขึ้นมา คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่คล้าย ๆ กับการทำมติคณะรัฐมนตรีให้เป็นจริง ผมว่าเรื่องนี้สำคัญ ผมขอ ยกตัวอย่างมติคณะรัฐมนตรีเรื่องหนึ่ง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2552 ขณะนี้จะครบ 1 ปีแล้ว มติคณะรัฐมนตรีเรื่องนี้ยังเดินหน้าไม่ได้ ทำไม่ได้ เรื่องมีอยู่ว่ามีที่ดินที่จังหวัด นครสวรรค์อยู่ 1,215 แปลง ซึ่งมีการต่อสู้กันมานานมากเพื่อให้มีการยกเลิกเพิกถอนที่แปลงนี้เพื่อจะได้นำไป ออกโฉนดให้แก่ชาวบ้าน สุดท้ายมติคณะรัฐมนตรีก็อนุมัติให้เพิกถอนได้แล้วไปออกเอกสารสิทธิ แต่เมื่อจะลงมือ ปฏิบัติจริง กรม ๆ หนึ่งก็บอกว่าออกเอกสารสิทธิไม่ได้ ต้องให้อีกกรมหนึ่งเพิกถอนที่ก่อน อีกกรมหนึ่งก็บอกว่า ไม่ต้องเพิกถอนเพราะถึงอย่างไรที่ตรงนั้นก็ไม่ได้เป็นที่ที่จะต้องเพิกถอนมาแต่ต้น สามารถออกเอกสารสิทธิ

4 | เอกสารสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.)

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราด กรุงเทพมหานคร

ไปได้เลย เกียงกันอยู่อย่างนี้ กำลังจะครบปีเดือนตุลาคมนี้ ชาวบ้าน 1,215 คน รอมาสองชั่วอายุคน ก็ได้แต่
แหงนคอตั้งป่าดูผู้ใหญ่เขาเกียงกันให้อีกฝ่ายเป็นผู้ลงมือทำก่อน เอาเป็นว่าขณะนี้มีปัญหาเกิดขึ้น
ผมตั้งข้อสังเกตว่าสุดท้ายแล้วใครจะดำเนินการอะไรจะต้องหาหลักพิง คือต้องมีใครสักคนหนึ่งบอกให้ทำก่อน
ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ตัวเองสามารถบอกได้ว่าที่ทำไปนั้นไม่ได้ทำเอง แต่มีอีกคนบอกให้ทำ และเมื่อไม่มีคนที่เป็นผู้ตั้งต้น
ตรงนี้เสียที่เรื่องนั้นคงไม่จบ

- **ต้องสำรวจมติคณะรัฐมนตรีที่ปฏิบัติไม่ได้หรือไม่มีการปฏิบัติ**

ผมยกเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อจะชี้ให้เห็นว่า ระหว่างกระทรวงที่เป็นเจ้าของแนวคิดเชิงนโยบายในการ
แก้ไขปัญหาก็คือ หรือจะเป็นนโยบายใหม่ที่เสนอไปที่คณะรัฐมนตรีก็ดี เรื่องเหล่านี้จำเป็นต้องมีความรอบคอบ
ในเชิงข้อมูล การคาดการณ์เรื่องนั้นว่าควรจะต้องเกี่ยวข้องกับใครและถ้าจะให้เรื่องนี้บรรลุผลสัมฤทธิ์จะต้อง
คำนึงถึงอะไรบ้าง ตรงนี้เป็นบทบาทของ ปคร. ที่หากทำงานมามากค่อนข้างยาวนานและมองเหตุการณ์ออก
จะมีประสิทธิภาพมากในแง่ที่จะสนับสนุนให้มติคณะรัฐมนตรีที่ออกมาสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ผมจึงมี
ความเห็นที่น่าจะสำรวจสักครั้งว่า มติคณะรัฐมนตรีที่ออกไปแล้ว แต่ทำไม่ได้ ปัจจุบันนี้มีเท่าไร ผมเชื่อว่าต้อง
มีเป็นจำนวนมาก ขณะนี้เริ่มมีคำถามจากท่านนายกรัฐมนตรีแล้วว่า เรื่องนี้ที่เสนอคณะรัฐมนตรีและมีมติให้มี
การตั้งกรรมการไปแล้วเรื่องดำเนินการไปแล้วถึงไหน ปรากฏว่ามีคนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการบอกผมว่า
ตั้งแต่ได้รับแต่งตั้งยังไม่เคยประชุมกันเลย หลายมติคณะรัฐมนตรีให้ตั้งกรรมการโดยมี 3 กระทรวงไปหารือ
ร่วมกัน โดยมีกระทรวงหนึ่งเป็นเจ้าภาพ แต่นานแล้วก็ยังไม่มีการประชุม จึงน่าจะมีการตรวจสอบดูสักที
ผมเห็นว่าเรื่องนี้ ปคร. น่าจะมีบทบาทสำคัญ เพราะว่าหน้าที่ประการหนึ่งของ ปคร. ก็คือเป็นผู้ที่จะต้อง
รวบรวมมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการ การแจ้งยืนยันมติคณะรัฐมนตรีผมก็ไม่แน่ใจว่ารัฐมนตรีจะอ่านมาก
น้อยเพียงใด ถ้าไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับตัว เพราะว่าเวลายืนยัน สลค. ทำหนังสือไปแล้วเขียนว่า “จึงเรียนยืนยันมา”
ผมว่ารัฐมนตรีทำได้อย่างเดียวคือ “ทราบ” หรือไม่ก็ “ทราบและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” เรื่องนี้จึงเป็นเรื่อง
ที่น่าจะต้องหยิบขึ้นมาพูดถึงเช่นกัน

งานด้านรัฐสภา

- คณะกรรมการเรียก

ชี้แจงไม่ไปอาจมีโทษถึงติดคุก

งานอีกด้านหนึ่งของ ปคร. คืองานด้านรัฐสภา สิ่งที่ ปคร. ต้องเรียนรู้ในขณะนี้ก็คือกระบวนการของ คณะกรรมการซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนไปมาก ช่วงนี้รัฐสภากำลังพิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาซึ่งต้องออก

ตามรัฐธรรมนูญ คนเขียนรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความรู้สึกที่คณะกรรมการไม่มีอำนาจ ที่ผ่านมา คณะกรรมการเรียกให้บางคนมาชี้แจงแล้วไม่มา จึงให้อำนาจสภาไปออกกฎหมายได้ วันนี้คณะกรรมการได้ร่างกฎหมายที่กล่าวถึงนี้แล้วและกำลังถูกพิจารณาว่าจะเป็นการออกกฎหมายให้อำนาจสภามากเกินไป ปคร. ทุกกระทรวงต้องติดตามกฎหมายนี้อย่างใกล้ชิด เพราะบทบัญญัติในร่างกฎหมายบางข้อสามารถทำให้รัฐมนตรีกระทรวงของท่านอาจมีโทษติดคุกได้ เพราะกฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจคณะกรรมการว่าเมื่อออกคำสั่งเรียกใครแล้วไม่มา คณะกรรมการสามารถที่จะยื่นฟ้องด้วยตัวเองไปที่อัยการแล้วหากอัยการสั่งฟ้อง ก็ต้องขึ้นศาล รัฐมนตรีมีโทษจำคุก ข้าราชการก็มีโทษเช่นกัน แต่ที่จะกังวลมากก็คือเขียนกฎหมายให้อำนาจว่า สามารถเรียกบุคคลใด ๆ ได้ด้วย ประเด็นนี้เป็นเรื่องใหญ่ ฉะนั้น กฎหมายฉบับนี้ ปคร. ต้องติดตามโดยใกล้ชิดและต้องรู้ความคืบหน้าทุกกระยะ ผมเชื่อว่า ไม่ว่าจะอย่างไรกฎหมายฉบับนี้ต้องประกาศใช้ในที่สุด เพียงแต่อาจจะลดอำนาจบางอย่างลงบ้าง

- ติดตามร่างกฎหมาย ทำความเข้าใจขั้นตอนงานสภา คือหน้าที่ ปคร.

ในเรื่องรัฐสภานอกจากเรื่องคณะกรรมการก็คือ เรื่องกฎหมายใหม่ ๆ ซึ่งมีจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็กฎหมายที่ต้องออกตามรัฐธรรมนูญ ในรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ เราจะไม่ค่อยพบกฎหมายที่ออกโดยรัฐบาลเท่านั้น แต่บางฉบับเป็นกฎหมายที่เสนอขึ้นมาโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ถ้ารัฐบาลเห็นว่าหลักการดีก็จะสนับสนุนด้วย เพราะร่างกฎหมายของรัฐบาลที่ส่งไปสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) จะใช้เวลานานมาก จนสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ออกมาเรียกร้องให้ปฏิรูประบบกฤษฎีกา ในคณะรัฐมนตรีมีการนำเสนอสรุปกฎหมายที่ค้างอยู่ที่ สคก. ให้คณะรัฐมนตรีได้รับทราบ และท่านนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายผมให้ไปดูกฎหมายที่ค้างอยู่ในสภา แล้วให้นำกฎหมายที่เป็นนโยบายหลัก ๆ นี้มาดำเนินการ ต่อไปนี้จะเลื่อนลำดับขึ้นมารองจังหวะ กฎหมายใดที่จะต้องผลักดันไปก่อน ต้องผลักดันไปเลย ยกตัวอย่างเช่น ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และการกำกับบริการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม หรือ กสทช. เป็นต้น ซึ่งโดยข้อบังคับการประชุมสภาการขอเลื่อนในแต่ละกรณีจะมีความแตกต่างกัน ถ้าขอเลื่อนร่างกฎหมาย จะไม่มีผลทันที แต่จะมีผลในการประชุมครั้งถัดไป

ถ้าเป็นสมัยสามัญทั่วไปการขอเลื่อนจะมีผลในสัปดาห์ถัดไป แต่ถ้าเป็นสมัยสามัญนิติบัญญัติการขอเลื่อนจะมีผลในวันรุ่งขึ้น เพราะฉะนั้นต่อไปนี้การเรียงกฎหมายก็จะมีผล ผมคิดว่า ปคร. อาจจะต้องติดตามเรื่องนี้โดยใกล้ชิดว่ามีกฎหมายกระทรวงท่านอีกหรือไม่ ผมจะเชิญเลขา สคก. เลขาธิการพัฒนา ประธานวิปรัฐบาลและผมรวม 4 คนนั่งคุยกันแล้วเราจะเรียงลำดับร่างกฎหมายที่จะเสนอให้เหมาะสม เพราะฉะนั้น เรื่องนี้คงเป็นเรื่องที่สองที่จะต้องเสนอในรัฐสภานอกเหนือจากเรื่องกฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ

- **ปัญหาการแก้ไขร่างกฎหมายเกินหลักการ**

ประการที่สามในสภายังมีเรื่องที่น่าสนใจอีกเรื่องก็คือ เดิมทีเมื่อร่างกฎหมายออกจากคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างไร ส.ส. รัฐบาลมีหน้าที่จะต้องปกป้องร่างนั้นให้เป็นไปตามที่ออกจากรัฐบาลมากที่สุด วุฒิสภาอาจจะมิตกแต่งเปลี่ยนแปลงบางที่ แต่ปัจจุบันนี้ไม่ได้เป็นไปเช่นนั้นแล้ว บางครั้ง ส.ส. รัฐบาลร่วมกันเปลี่ยนร่างกฎหมายที่เสนอโดยรัฐบาลเสียเอง ส่วนการแก้ไขในชั้นของวุฒิสภา มีการแก้กฎหมายหลายฉบับที่ไปจากชั้นสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่อ เมื่อส่งร่างกฎหมายกลับมาทางสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องตั้งคณะกรรมการร่วมซึ่งจะใช้เวลายาวนานมาก นี่ก็เป็นเรื่องที่ ปคร. ต้องติดตาม ไม่เช่นนั้นกฎหมายที่ออกจากกระทรวงท่านจะล่าช้า ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีกฎหมายที่มีความพิเศษเฉพาะ บางเรื่องต้องออกเป็น package เหล่านี้เป็นต้น ปคร. จะต้องศึกษารายละเอียดกฎหมายใหม่ ๆ อย่างนี้ และต้องประสานกับรัฐมนตรีอย่างใกล้ชิดด้วย

- **ปัญหากฎหมายแย้งกัน**

สุดท้ายในสภาคือ เรื่องความแย้งกันของรัฐธรรมนูญหรือความแย้งกันของแนวปฏิบัติในรัฐสภา ซึ่งก็มีอยู่มาก โชคดียังไม่ค่อยเกิดกับกฎหมายของรัฐบาล แต่ที่เกิดขึ้นแล้วอย่างเช่น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งขณะนี้จบไปแล้ว กฎหมายประเภทนี้ รัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า ไม่ว่าจะมิตเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ต้องใช้เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา ร่างกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเสนอโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเอง ที่สามารถเสนอเองได้เพราะเป็นไปตามเงื่อนไขใหม่ของรัฐธรรมนูญปี 2550 เมื่อเสนอมาสภาผู้แทนราษฎร ขณะนั้นพรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาล ได้ลงคะแนนเสียงโหวตไม่ผ่านกฎหมายฉบับนั้น ในชั้นวาระ 2, 3 ที่กลับมาจากคณะกรรมการ แต่เสียงที่ไม่เห็นชอบไม่เกินครึ่ง เสียงที่ให้ความเห็นชอบก็ไม่เกินครึ่ง แม้ว่าสองส่วนนี้บวกกันจะได้คะแนนเกินกึ่งหนึ่งของสภาคือไม่มีปัญหาเรื่ององค์ประชุมก็ตาม แต่เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติว่าเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต้องมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา ก็ไม่มีฝ่ายใดได้คะแนนเกินกึ่งหนึ่งสักฝ่าย คำถามก็คือว่า กฎหมายฉบับนี้มีสถานะอะไรในขณะนี้ หนึ่งถือว่าตกไปแล้วเพราะเสียงไม่ถึงครึ่งหนึ่ง หรือสองยังไม่ตกไป ยังอยู่ที่ใครจะนำมาสู่กระบวนการให้มีการลงคะแนนใหม่จนกว่าจะได้เสียงเกินครึ่ง ไม่ว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ หรือเอาหรือไม่เอา กฎหมายฉบับนี้จึงจะมีสถานะที่ชัดเจน นี่เป็นปัญหาส่วนร่างกฎหมายว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งไปวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา

ลงคะแนนเสียงเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ซึ่งโดยหลักจะต้องมีสถานะแบบเดียวกันกับร่างกฎหมายวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของศาลฎีกา แต่กรณีนี้ประธานวุฒิสภาออกชัดเจนว่ากฎหมายนี้ตกไป
แล้ว และส่งคืนกลับมาสภาผู้แทนราษฎร แต่เนื่องจากสภาผู้แทนราษฎรหยิบขึ้นมาแล้วยืนยันว่าไม่เอาด้วยเรื่อง
จึงจบ อย่างนี้เป็นต้น มีอะไรหลายอย่างที่เปลี่ยนแปลงไปจากแนวปฏิบัติเดิมมาก

ที่กล่าวมาทั้งหมดเพื่อโยงกลับมาถึงตัวรัฐมนตรีที่จะต้องทำงานร่วมกับ ปคร. รัฐมนตรีหลายท่าน
อาจจะมึนงงมากและไม่ได้ติดตามเรื่องเหล่านี้ แล้วก็เสียประโยชน์ ต่อไปอาจจะกระทบถึงงานภายในของ
รัฐมนตรี หรือกระทรวงนั้น ๆ ก็ได้ ส่วนหนึ่งที่เป็นการบอกเล่าจากประสบการณ์ ก็น่าจะเป็นประโยชน์
แก่ท่านทั้งหลายบ้าง ขอขอบคุณสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เชิญผมมาเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน
ถือว่าผมเป็นตัวแทนรัฐมนตรีก็แล้วกัน

๒๐๘

การประสานงานในการกิจคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การสัมมนาเพื่อพัฒนาระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.)

วันที่ 22 กันยายน 2553

ณ ห้องบอลรูม โรงแรมคอนราด กรุงเทพฯ

โดย

1. นายอินทร์จันท์ บุราพันธ์
รองราชเลขาธิการ
ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
สำนักราชเลขาธิการ
 2. นางวรารัตน์ อติแพทย์
รองเลขาธิการวุฒิสภา
ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 3. นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ
รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ
 4. นายวิจิตรชัย แจ่มแจ้ง
ที่ปรึกษาการพาณิชย์
ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
กระทรวงพาณิชย์
 5. นายประหัต ตีอ่อง
ผู้อำนวยการกองนิติการ
ผู้ช่วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 6. พันเอก ประจักษ์ ยิ้มภักดิ์
ผู้อำนวยการกองการเมือง
สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม
- ดำเนินการเสวนาโดย
- นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ
ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศ
สำนักบริหารงานสารสนเทศ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

นางสาวอ้ออนฟ้า เวชชาชีวะ**สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี**

ระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) เริ่มมาตั้งแต่ปี 2546 และได้มีพัฒนาการมาโดยตลอด โดยในปี 2551 ได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551 และในปี 2553 ได้จัดกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์ เพื่อให้ ปคร. ของหน่วยงานต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมได้แบ่งกลุ่มเป็น 6 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มส่วนราชการในพระองค์ (2) กลุ่มหน่วยงานกลาง (3) กลุ่มส่วนราชการด้านรัฐสภา (4) กลุ่มส่วนราชการด้านเศรษฐกิจ (5) กลุ่มส่วนราชการด้านสังคม และ (6) กลุ่มส่วนราชการด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ได้จัดกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์ มาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2552 จนถึงเดือนมิถุนายน 2553 จนครบ 6 กลุ่ม

วันนี้เป็นโอกาสที่ผู้แทนของทั้ง 6 กลุ่มส่วนราชการมาร่วมเสวนาอีกครั้ง การเสวนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ประการแรก ส่วนราชการอาจจะทวงถามในสิ่งที่เคยบอกให้ สลค. ทำในเรื่องต่าง ๆ ว่า สลค. ได้ทำหรือไม่ แค่นั้น ผลออกมาเป็นอย่างไร ประการที่สอง ในเรื่องของการประสานงานต้องมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง เพราะทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลง จึงขอให้ทุกท่านช่วยแนะนำว่าประสงค์จะให้ สลค. ทำสิ่งใดเพื่อสนับสนุนการทำงานของท่านบ้าง ในโอกาสที่มีผู้แทน ปคร. จากทุกหน่วยงานมาร่วมรับฟังด้วย หากต้องการให้ประสานงานกันอย่างไร หรือมีประเด็นอื่นใด สามารถขอความร่วมมือกันในวันนี้ได้เลย ทั้งนี้ อยากให้ผู้ร่วมเสวนาทุกท่านแสดงความคิดเห็นว่า ตั้งแต่มีการจัดกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรให้ดีขึ้นบ้างหรือไม่ และมีประเด็นใดจะเพิ่มเติมอีก โดยขอเริ่มจากกลุ่มแรกในกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์คือ กลุ่มส่วนราชการในพระองค์

นายอินทร์จันท์ บุราพันธ์

รองราชเลขาธิการ

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

สำนักราชเลขาธิการ

ก่อนอื่นคงต้องเกริ่นนำก่อนว่า การประสานราชการที่ดี นอกจากจะประสานงานทางหนังสือ โทรศัพท์ หรือการพบปะกันแล้ว ผู้ประสานงานต้องมีความคุ้นเคยกันด้วย ขอแนะนำหน่วยงานราชการในพระองค์ทั้ง 2 หน่วยงาน คือสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการ เพราะในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการในพระองค์ บางท่านอาจจะยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือไม่รู้หน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ ก็ติดต่อไปที่สำนักพระราชวังบ้าง สำนักราชเลขาธิการบ้าง อันนี้เป็นปัญหาว่าการประสานงานที่ดีต้องรู้จักก่อนว่า

หน่วยงานนั้นทำหน้าที่อะไร ขอเรียนว่าการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการในพระองค์ไม่ใช่เรื่องยาก หากท่านรู้จักหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ท่านก็จะสามารถติดต่อได้ทันที ไม่ว่าจะทางโทรศัพท์หรือหนังสือราชการ แต่ที่มีปัญหาเพราะท่านไม่รู้ว่ามีหน่วยงานนั้นทำอะไร

สำนักพระราชวังมีหน้าที่ในการดูแลพระราชวัง ดูแลทรัพย์สินส่วนพระองค์ และดูแลพระราชพิธีต่าง ๆ ส่วนสำนักราชเลขาธิการมีหน้าที่เป็นเลขานุการของพระมหากษัตริย์ ซึ่งงานของพระมหากษัตริย์จะมีอยู่ 2 ประเภท คือ งานส่วนพระองค์กับงานบริหารราชการแผ่นดิน งานส่วนพระองค์ เช่น งานเกี่ยวกับการทูลเชิญเสด็จฯ การเข้าเฝ้าฯ และพิธีการต่าง ๆ ส่วนงานบริหารราชการแผ่นดินคืองานตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ว่า พระมหากษัตริย์จะต้องปฏิบัติ เช่น การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งข้าราชการ การทรงลงพระปรมาภิไธยในร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ทั้งนี้ ขอทำความเข้าใจว่าเมื่อประสานหรือส่งเรื่องไปยังสำนักราชเลขาธิการแล้ว สำนักราชเลขาธิการจะมีหน้าที่กลั่นกรองงานทั้งหมดเพื่อนำความกราบบังคมทูล และเพื่อให้การกลั่นกรองงานเป็นไปด้วยดีก็จำเป็นต้องมีการประสานงานกับทุกส่วนราชการ ซึ่งประเด็นปัญหาที่มักมีการสอบถามไปยังสำนักราชเลขาธิการก็คือ การใช้คำราชาศัพท์และการทำหนังสือกราบบังคมทูลว่าจะทำอย่างไร ใครจะต้องเป็นผู้ลงนามกราบบังคมทูล หรือจะต้องพิจารณาอย่างไร นี่เป็นปัญหาของทุกหน่วยงาน ซึ่งต้องจำแนกให้ได้ว่าถ้าเรื่องราชการในพระองค์ที่เกี่ยวกับการเข้าเฝ้าฯ การเชิญเสด็จฯ การแต่งตั้ง หรือการเสนอร่างกฎหมายที่ต้องกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ต้องติดต่อสำนักราชเลขาธิการ และเมื่อขั้นตอนตรงนี้เรียบร้อยแล้ว ท่านต้องไปติดต่อกับสำนักพระราชวัง เช่น ในส่วนของกำหนดการ การดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสด็จพระราชดำเนิน และการดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานเพลิงศพ

การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการในพระองค์ในแง่ของการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเรื่องละเอียดอ่อน คือเมื่อผ่านขั้นตอนของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว ทุกเรื่องที่จะนำความกราบบังคมทูลจะต้องแยกพิจารณาเป็นรายเรื่อง ซึ่งเมื่อส่วนราชการกลั่นกรองและเสนอเรื่องโดยผ่านคณะรัฐมนตรี ผ่านรัฐสภา และเข้าสู่กระบวนการทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มาถึงขั้นตอนนี้ทุกคนก็จะรอ คำว่ารอ คือไม่มีคำตอบ ซึ่งในความเป็นจริงกระบวนการต่อจากนี้ เช่น ถ้าเป็นเรื่องกฎหมาย จะทำอย่างไร เรื่องแต่งตั้งอธิบดีจะทำอย่างไร แต่งตั้งประธานศาลหรือองค์กรอิสระจะทำอย่างไร จะโปรดเกล้าฯ เมื่อใด ขอเรียนว่าสามารถสอบถามไปที่สำนักราชเลขาธิการได้ว่า เรื่องนั้น ๆ ไปถึงขั้นตอนใดแล้ว ถ้าไม่มีปัญหาเรื่องนั้นก็จะเร็ว ส่วนเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการเมื่อผ่านคณะรัฐมนตรีก็ต้องนำความขึ้นกราบบังคมทูลฯ ปัญหาก็คือว่าเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งข้าราชการท่านใดเป็นอธิบดีแล้วนั้น ก็จะผ่านไปที่ สลค. เพื่อผ่านกระบวนการในการตรวจสอบประวัติของแต่ละท่านก่อนนำความกราบบังคมทูลฯ บางครั้งท่านอาจคิดว่าเป็นเรื่องจุกจิก แต่ขอเรียนว่าท่านเป็นข้าราชการระดับสูงแล้ว เวลากราบบังคมทูลฯ พระองค์ก็ต้องทรงซักถามว่าคนนี้เป็นอย่างไร ทำงานมากี่ปีแล้ว หน้าตาเป็นอย่างไร เวลาท่านไปเข้าเฝ้าฯ พระองค์ท่านจะได้ทราบว่าคุณทำหน้าที่อะไร เพราะฉะนั้นทุกครั้ง สลค. จะทำหน้าที่ในการตรวจสอบประวัติของท่าน เช่น ประวัติเกี่ยวกับการศึกษา จบจากที่ไหน ซึ่งบางครั้งผู้ให้ประวัติก็กรอกผิด ๆ ถูก ๆ จึงต้องเรียนให้ทราบว่าเรื่องนี้เป็นเรื่อง

สำคัญ ในการกรอกประวัตินั้นควรตรวจสอบความถูกต้องให้เรียบร้อย เพราะเราก็ต้องตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้องไม่ว่าจะเป็นชื่อมหาวิทยาลัยที่จบ ชื่อเมือง ตัวสะกดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ถามว่าขั้นตอนนี้ช้าหรือไม่ ต้องตอบเลยว่าช้า เช่น การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิบดี ถ้าวันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งล่าช้า ท่านที่ได้รับการแต่งตั้งก็จะได้เริ่มการบริหารงานช้า เพราะฉะนั้นการประสานงานจะเป็นประโยชน์สำหรับงานตรงนี้ ซึ่งสำนักราชเลขาธิการกับ สลค. ก็จะมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และเมื่อ สลค. มีปัญหาหรืออุปสรรคก็จะมีการมาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหาว่าสิ่งใดที่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุง สิ่งใดที่จะให้ส่วนราชการปฏิบัติอย่างไร ซึ่ง สลค. ก็จะนำเรื่องนี้ไปหารือกับส่วนราชการอีกที

ประเด็นที่อยากจะฝากท่านในฐานะ ปคร. คือการประสานงานถ้าไม่ไว้วางใจหรือไม่เชื่อใจกัน ก็มีผลให้งานไม่ราบรื่น ยกตัวอย่าง สำนักราชเลขาธิการขอเอกสารโดยตรงจากท่าน บางครั้งท่านก็ให้ทำหนังสือเพราะท่านไม่เชื่อใจสำนักราชเลขาธิการว่าจะนำไปทำอะไร หรือเป็นความลับ ซึ่งขั้นตอนตรงนี้บางครั้งต้องการความเร็วเพื่อให้เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักราชเลขาธิการสามารถเสนอคณะองคมนตรี ซึ่งมีการประชุมทุกวันอังคารได้ จึงขอว่าอย่างน้อยให้ท่านส่งเอกสารก่อน ถ้าเป็นความลับที่ต้องขออนุญาตหนังสือราชการอาจจะส่งตามไปภายหลัง เมื่อประสานทางโทรศัพท์ไปจะขอความกรุณาให้ผู้รับผิดชอบส่งเอกสารให้สำนักราชเลขาธิการก่อน แล้วจึงส่งหนังสือตามมา ลักษณะนี้น่าจะเป็นการประสานงานที่ดี ขอฝากไว้ว่า ราชการในพระองค์นั้นทุกเรื่องท่านสามารถติดต่อประสานงานได้เหมือนราชการปกติ อย่างเช่น การใช้คำราชาศัพท์ ผู้ที่ไม่คุ้นเคยอาจจะไม่ทราบและใช้ผิด ดังนั้น ขอให้ตรวจสอบการใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้องว่าควรใช้อย่างไร เพราะว่าเมื่อมาถึงสำนักราชเลขาธิการแล้ว ถ้าใช้คำราชาศัพท์ผิดและทางสำนักราชเลขาธิการประสานกลับไปยังเจ้าของเรื่องไม่ได้ ก็จะส่งหนังสือคืนกลับไปแก้ไขใหม่ อาจจะใช้เวลามาก ซึ่งผู้ปฏิบัติงานอาจลำบากใจ จึงขอเรียนว่าต้องแก้ไขเพราะเมื่อกราบบังคมทูลไปแล้วถ้าทรงทอดพระเนตรพบว่ามีข้อผิดพลาดก็จะเป็นปัญหาในการทำงาน

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

ประเด็นในการใช้คำราชาศัพท์เป็นประเด็นที่เคยคุยกันในกลุ่มส่วนราชการในพระองค์ของกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์ ที่ สลค. เคยไปพบท่านอินทร์จันทน์ฯ แล้ว ซึ่งการแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าว อาจจะนำเรื่องนี้ไปกำหนดเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมในการอบรมผู้ช่วย ปคร. ก็น่าจะเป็นประโยชน์ในการเขียนหนังสือราชการให้ถูกต้องตามธรรมเนียมปฏิบัติและแบบแผนมากยิ่งขึ้น ส่วนประเด็นในเรื่องอำนาจหน้าที่ของสำนักราชเลขาธิการกับสำนักพระราชวัง ในทางปฏิบัติเมื่อมีคณะรัฐมนตรีใหม่ ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเสนอในการประชุมคณะรัฐมนตรีนัดแรกว่าสำนักพระราชวังมีหน้าที่อะไร สำนักราชเลขาธิการมีหน้าที่อะไร เพื่อให้คณะรัฐมนตรีทุกท่านได้เข้าใจความแตกต่างของสองหน่วยงานนี้ด้วยแล้ว

นางวารรัตน์ อติแพทย

รองเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

งานของรัฐสภา วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎร ในทางปฏิบัติ

คล้ายคลึงกัน แต่ที่มีปัญหามากคือเรื่องกระทู้ถามของวุฒิสภา ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวาระของวุฒิสภาจะแตกต่างจากของสภา

ผู้แทนราษฎร คือระเบียบวาระของสภาผู้แทนราษฎรจะบรรจุเรื่องกระทู้ไว้เป็นวาระแรก ส่วนวุฒิสภาจะบรรจุเป็นระเบียบวาระที่ 3 ปัญหาก็คือ ปคร. หลายท่านถามว่า ที่ผ่านมามีวุฒิสภานำกระทู้ถามมาเป็นวาระแรกได้ ขอเรียนว่าเรื่องกระทู้ถามจะต้องมีองค์ประชุม 1 ใน 3 (50 คน) ของวุฒิสภา ในวาระแรกไม่ใช่เรื่องกระทู้ถามแต่จะเป็นเรื่องเพื่อทราบ ซึ่งต้องมีองค์ประชุมครบ (75 คนขึ้นไป) เพราะฉะนั้น กระทู้ถามจึงเป็นวาระที่ 3 วาระที่ 1 ประธานแจ้ง วาระที่ 2 รับทราบการประชุม ช่วงนี้เป็นสมัยสามัญนิติบัญญัติ ในเรื่องเพื่อทราบเดิมเป็นเรื่องรายงานการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วงหลัง ๆ มีการอภิปรายไปแล้ว ไม่ได้รับทราบเหมือนสมัยก่อน จึงมีความเห็นตรงกันของทั้งสองสภาว่า ให้เป็นเรื่องเสนอใหม่ ซึ่งในสมัยนี้จะไม่สามารถบรรจุระเบียบวาระได้ เพราะฉะนั้น เรื่องเพื่อทราบก็จะมี พอถึงวาระที่ 3 ถ้าไม่มีเรื่องกฎหมายจะเป็นกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งองค์ประชุม คือ 1 ใน 3 หรือ 50 คน จะมีประเด็นปัญหาว่ากฎหมายและเรื่องการตั้งองค์กรต่าง ๆ ตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องเป็นเรื่องด่วน ซึ่งท่านประธานจะบรรจุเรื่องด่วนก่อนกระทู้ถาม ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ พอเรื่องกฎหมายเข้าสภา สมาชิกวุฒิสภาจะมีประเด็นคำถามมาก เพราะฉะนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นกับกระทู้ถามก็คือ การที่ในการประสานงานของรัฐมนตรีไม่สามารถจะควบคุมเวลาได้

เท่าที่ทราบมาท่านจะให้เวลามากว่าท่านว่างช่วงเวลาใด แต่พอถึงวันประชุมถ้าวาระอื่นใช้เวลานานก็จะเกิดปัญหา เนื่องจากเวลาหลังจากนั้นรัฐมนตรีติดภารกิจ ปัญหาก็คือพอถึงเรื่องกระทู้ถาม บางครั้งก็จะมีการเลื่อน ซึ่งได้ก็พยายามชี้แจงให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาเข้าใจในระดับหนึ่งในคณะกรรมการธิการสามัญกิจการวุฒิสภาเกี่ยวกับเรื่องกระทู้ถามทำให้ปัญหาลดลง ลดข้อสงสัยว่าทำไมเมื่อถึงเรื่องกระทู้ถามรัฐมนตรีไม่มาชี้แจง ในส่วนของสภาผู้แทนราษฎรเรื่องกระทู้สุดท้ายจะมีข้อมูลเฉพาะกำหนดหัวข้อเรื่องและชื่อสมาชิกผู้ตั้งถามเท่านั้น และเปิดให้ถามเวลา 08.00-09.00 น. ในทางปฏิบัติสภาผู้แทนราษฎรคงจะประสานให้ท่านทราบแล้ว ส่วนของวุฒิสภานั้นประธานวุฒิสภาจะให้เจ้าหน้าที่สำรวจ สมมติว่าวันจันทร์หน้าจะมีการประชุมวุฒิสภา ซึ่งโดยปกติข้อบังคับวุฒิสภากระทู้จะบรรจุได้ไม่เกิน 5 กระทู้ แต่เนื่องจากกฎหมายต้องรอให้สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบก่อนจึงยังไม่มีเข้ามาถึงวุฒิสภา ท่านประธานวุฒิสภาจึงให้บรรจุกระทู้ 10 กระทู้ เราก็จะให้เจ้าหน้าที่ประสานกระทรวงตั้งแต่วันศุกร์ ว่ารัฐมนตรีสามารถมาตอบ/ชี้แจงได้หรือไม่ เพื่อนำเสนอท่านประธานในวันอังคารเช้า เพราะวาระระเบียบวาระจะออกในวันอังคารเช้า เนื่องจากข้อบังคับการประชุม

กำหนดว่าต้องออกระเบียบวาระล่วงหน้า 3 วัน เพราะฉะนั้นกระทู้ถามบางครั้งส่วนราชการเองก็ไม่สามารถจะทราบว่าการที่นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้รัฐมนตรีท่านใดเป็นผู้ตอบ เพราะกระทู้ส่วนใหญ่จะถามนายกรัฐมนตรี เจ้าหน้าที่วุฒิสภาจะประสานในเนื้อหาว่าจะเป็นของกระทรวงใด ซึ่งการประสานงานในที่นี้ก็ได้จากการประสานกับ ปคร. และในขณะเดียวกันสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดทำโครงการสัมมนาเครือข่าย ซึ่งเป็นเครือข่ายของทุกหน่วยงานและได้ผลดีมาก ดังนั้น เมื่อมีปัญหาข้อขัดข้องใด ๆ เกิดขึ้น ทาง ปคร. หรือเครือข่ายของเราก็จะประสานได้ในระดับหนึ่ง ปัญหาเรื่องกระทู้ถามเป็นปัญหาหนึ่งที่ฝากไว้ว่าเวลาประสานงานต้องช่วยกันเพื่อประโยชน์ทั้งสองฝ่าย

ในขณะเดียวกันเรื่องของเวลา ขอดตอบคำถามที่ว่าเมื่อก่อนเพราะเหตุใดจึงได้ตั้งกระทู้ถามเป็นวาระแรก มี ปคร. และ ผู้ช่วย ปคร. หลายท่าน ถามว่าเหตุใดไม่ใช่แบบเดิม ซึ่งเหมือนสภาผู้แทนราษฎร ความจริงวุฒิสภาเคยทดลองให้บรรจุกระทู้ถามบรรจุเป็นเรื่องแรก โดยยกเว้นข้อบังคับ แต่มีปัญหาคือ เมื่อประชุมไปได้ระยะหนึ่งองค์ประชุมจะเหลือประมาณ 50 คน เป็นองค์ประชุมกระทู้ถาม เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาท่านอาจมีภารกิจ ซึ่งหลังจากนั้นหากมีเรื่องให้พิจารณาและต้องมีการลงมติ ต้องนับองค์ประชุมจะไม่สามารถดำเนินการได้และจะส่งผลกระทบต่อระเบียบวาระการประชุม ก็เลยกลับไปสู่ระบบเดิมคือถ้ามีเรื่องด่วนก็ให้นำเรื่องด่วนบรรจุและพิจารณาก่อน ปัญหาที่นำเรียนก็เลยมีผลต่อท่านทั้งหลายที่ประสานงานกัน แต่ตอนนี้ที่ได้รับคำชมมากเลยก็คือท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านพอใจในเรื่องของการหารือที่เหมือนกระทู้เล็ก ๆ ซึ่งข้อบังคับวุฒิสภายังไม่มีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องนี้ คิดว่าต่อไปการแก้ไขข้อบังคับ ในปัจจุบันมีการเปิดให้ท่านสมาชิกหารือ 2 นาที 15 ท่าน เวลาประมาณ 30 นาที เสร็จแล้วในส่วนนี้จะมีการบันทึกการประชุมและนำเรื่องต่าง ๆ กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาเพื่อทำหนังสือถึงรัฐมนตรีทุกท่านซึ่งจะได้รับคำตอบรวดเร็วมาก จากที่ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้เรียนไปแล้วเกี่ยวกับเรื่องของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็มาจากการหารือ จึงทำให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาสนใจเรื่องการหารือมาก คงจะเป็นภาระอย่างหนึ่งที่ทาง ปคร. ของแต่ละกระทรวงจะต้องติดตามเรื่องหารือที่ต้องมาตอบ ส่วนในเรื่องการชี้แจงยังมีปัญหาเช่นเดียวกับกระทู้ถามคือการเชิญรัฐมนตรีชี้แจงเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ตามข้อบังคับฯ ไม่ได้มีการกำหนดให้รัฐมนตรีมาชี้แจง เพราะว่าเมื่อวุฒิสภาร่างพระราชบัญญัติจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในทางปฏิบัติสมาชิกอยากถามเจตนาารมณ์ ถามข้อขัดข้องอะไรต่าง ๆ ในวาระแรกจึงจะเชิญผู้แทนแต่ละกระทรวงมาชี้แจง ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาซึ่งมีประโยชน์ ซึ่งการชี้แจงจะทำให้คำถามในการประชุมน้อยลง เมื่อมีการตั้งกรรมาธิการ และการที่ผู้แทนของแต่ละกระทรวงเป็นผู้แทน 1 ใน 5 เข้ามาและมีการหารือกันในคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาก่อนก็จะทำให้มีคำถามน้อยลง ร่างกฎหมายก็จะผ่านได้เร็ว รวมทั้งกรณีคณะกรรมการเชิญท่านไปชี้แจงเพื่อเป็นการสื่อสารล่วงหน้า ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้ร่างกฎหมายนั้นไปได้เร็ว เพราะฉะนั้นขอเรียนว่าในส่วนของ ปคร. ถ้าเราผลักดันประเด็นตรงนี้ก็จะเป็นประโยชน์มาก

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

ประเด็นเรื่องกระทู้เป็นเรื่องสำคัญที่นายกรัฐมนตรีได้กำชับรัฐมนตรีให้ความสำคัญและตอบกระทู้ในสภา ซึ่งก็มีเสียงบ่นว่าเมื่อรัฐมนตรีไปถึงสภาแล้วต้องรอเป็นเวลานานกว่าจะได้ชี้แจง ประเด็นตรงนี้ถ้าในกลุ่ม ปคร. ของเราสามารถประสานงานกันได้จะทำให้เวลาในการรอตอบกระทู้ของรัฐมนตรีน้อยลง

กลับมาที่งานด้านคณะรัฐมนตรีที่นำมาไว้หลังงานรัฐสภาเพราะมีประเด็นปัญหาค่อนข้างมาก ในส่วนกลุ่มงานด้านคณะรัฐมนตรีนี้มีทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และหน่วยงานกลาง ขอเริ่มจากรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) ซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานกลาง

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สศช. กับ สลค. เป็นหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ส่วนใหญ่ประสานงานกันทางโทรศัพท์ซึ่งได้รับการตอบสนองที่รวดเร็ว และคิดว่าระบบงานของ ปคร. โดยภาพรวมที่ผ่านมานั้น มีการพัฒนามาโดยตลอด ทำให้วันนี้ ปคร. รู้จักกันมากขึ้น รู้จักระบบงานมากขึ้น ซึ่งต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและแก้ไขปัญหากันต่อไป สิ่งหนึ่งที่ต้องมีการพัฒนาขึ้นมา คือการจัดทำ checklist เพราะเวลาที่ ปคร. พบกันแต่ละครั้ง จะมีประเด็นมาก จึงไม่แน่ใจว่ามีประเด็นใดที่ได้มีการแก้ไขปัญหาไปแล้ว หรือเป็นเรื่องที่เสนอมาใหม่ เพื่อจะได้ไม่ซ้ำกับประเด็นปัญหาเดิมและทราบว่ามีเรื่องใดบ้างที่ยังทำไม่ได้ เพราะอะไร ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากที่เราต้องตรวจสอบ และใช้ประโยชน์จากการพบปะกันให้มากที่สุด ไม่อย่างนั้นเราจะไม่รู้ว่ามีอะไรเปลี่ยนแปลง สิ่งที่ยอยากจะเพิ่มเติมจากที่ได้ฟังท่านรองราชเลขาธิการ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์คือ ในโอกาสต่อไป ปคร. ควรจะพบปะกันอีกสักครั้ง เพื่อพูดคุยในประเด็นที่นอกเหนือจากประเด็นว่าใครมีปัญหาอะไรบ้าง โดยอาจมาเล่าให้ฟังเกี่ยวกับงานที่กระทรวงนั้นทำอะไรอยู่ เป็นการบรรยายสรุปเรื่องงานให้ฟัง เช่น ผมอาจจะสรุปในส่วนของ สศช. ว่าเวลานี้มีประเด็นเรื่องอะไร กำลังนำเสนออยู่ว่ามีเรื่องอะไรบ้าง ประเด็นด้านเศรษฐกิจมีอะไร ประเด็นด้านสังคมมีอะไร และนำมาเล่าสู่กันฟังเพื่อจะได้มีองค์ความรู้ในเรื่องของเนื้อหาในแต่ละเรื่องนั้นด้วย บางเรื่องอาจจะมีการสอบถามกัน เช่น ได้มีการถามความเห็นไปที่ สศช. นานแล้วทำไมจึงยังไม่ตอบ นอกจากการเสวนาในลักษณะนี้แล้ว อาจจะหยิบยกกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งมาเพื่อให้มีการมาบรรยายสรุป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ เช่น ในส่วนของสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการ บางคนก็กลัว ไม่รู้ว่าจะประสานงานกับท่านอย่างไร

มีประเด็นย่อยก่อนที่นำไปสู่ประเด็นหลักคือการประสานงาน ในความเป็นจริงแล้วหนังสือที่เป็นทางการ โทรสาร หนังสือเวียน หรือมติคณะรัฐมนตรีก็ดีที่มาจาก สลค. ได้หายไปในช่วงเดือนพฤษภาคม ซึ่งอาจเป็นปัญหาเรื่องสถานที่ทำงาน รวมทั้งการแจ้งเวียนหนังสือผ่านระบบ e-mail แต่ปัจจุบันนี้กลับมาแล้ว ตรงนี้ผมเห็นว่าเป็นประโยชน์ เพราะทุกครั้งเวลาเวียนมติมาที่ สศช. มาที่ ปคร. ผมก็จะเวียนต่อให้ผู้บริหาร ได้รับทราบด้วย เพียงแต่ว่าท่านผู้บริหารไม่ได้เปิด e-mail เอง เลขานุการหน้าห้องจะเป็นผู้เปิด หากมีเรื่องใดสำคัญท่านก็จะเวียนให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ผมอยากให้ระบบ e-mail มีระบบการโต้ตอบได้ด้วย บางครั้งเมื่อ สลค. เวียนมา ผมถามกลับไป แต่ไม่ได้รับคำตอบกลับมา จึงควรให้เป็นแบบการสื่อสารโต้ตอบสองทาง ในส่วนของ สศช. ได้มีการปรับปรุงระบบงาน คือ มีทีมงานเป็นการเฉพาะในการติดตามงานที่ต้องประสานงานกับคณะรัฐมนตรี บางครั้งต้องอยู่ติดๆ เพราะไม่ทราบว่าจะมีเรื่องใดที่จะเข้าคณะรัฐมนตรี เรื่องใดจะเข้าเป็นวาระจร

ประเด็นที่เกี่ยวข้องในการให้ความเห็นนั้น จุดหนึ่งที่ต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติมก็คือ ในการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อลดระยะเวลาขั้นตอนของการให้ความเห็นนั้น ปกติหน่วยงานจะส่งเรื่องไปที่ สลค. เมื่อจะบรรจวาระก็จะขอความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำได้ว่ามีแนวทางปฏิบัติว่า ถ้าหน่วยงานใดที่จะต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีสามารถที่จะขอความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่วงหน้าได้ ซึ่งตรงนี้อาจจะเข้าใจไม่ตรงกัน มีบางหน่วยงานถามว่า จะสามารถถาม สศช. ก่อนที่จะนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้หรือไม่ ผมตอบว่าได้ ไม่มีปัญหาเพียงแต่ขอให้มีการประสานงาน เช่น กระทรวงคมนาคมประสานมาก่อน นำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ก็จะส่งเรื่องมาให้ สศช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นประกอบในการส่งเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป ทำให้ระบบงานมีความรวดเร็วขึ้น สิ่งที่ยอยากให้เห็นคือ ระบบงานดีหมด

ในเรื่องของการชี้แจง ปคร. ต้องไปชี้แจงในการประชุมคณะรัฐมนตรีกันมาก แต่สถานที่คับแคบ จึงควรพิจารณาว่าจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร เช่น การนำระบบ video conference กลับมาใช้ แต่ระบบการชี้แจงที่เป็นอยู่ก็คือ ถ้าคณะรัฐมนตรีมีคำถาม ก็จะเรียกผู้ชี้แจงไปถาม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา ซึ่งโดยปกติทาง สลค. ประสานงานให้อยู่ก็เข้าใจว่าอยู่ระหว่างรออาคารรัฐสภาแห่งใหม่แล้วเสร็จ ซึ่งอาจจะมีความสะดวกสบายมากขึ้น ปกติบางเรื่องไม่ใช่หน้าที่ของ สศช. แต่เนื่องจากการเป็นการทำงานให้รัฐบาล ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องงบประมาณ วาระแรก วาระที่สอง โดยปกติจะไม่มีทีมงานไป แต่ปัจจุบันทั้งสองวาระ สศช. จะมี

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราต กรุงเทพมหานคร

ทีมงานไปให้การสนับสนุนที่รัฐสภา ในกรณีที่มีประเด็นเกี่ยวข้องที่ต้องตอบ สศช. จะมีสองระบบ แต่เนื่องจากสถานที่รัฐสภาจำกัด ดังนั้นจึงจัดให้มีเจ้าหน้าที่ 2 คน อยู่ที่รัฐสภาคอยประสานงานกับรัฐมนตรี ในกรณีที่มีประเด็นต้องชี้แจง ส่วนใหญ่ทาง สศช. จะให้ความเห็นไปว่าต้องชี้แจงในเรื่องใดบ้าง และมีทีมงานใหญ่อยู่ที่สำนักงานฯ โดยใช้การส่งข้อมูลผ่านระบบ e-mail ประเด็นคือในระบบ e-mail ของรัฐสภา การเชื่อมต่อโครงข่ายค่อนข้างลำบาก จึงต้องซื้อแอร์การ์ดเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถรับส่งข้อมูลได้ เช่น เลขานุการนายกรัฐมนตรี (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ) จะให้ e-mail ข้อมูลไปที่ท่านโดยตรงเลย นอกจากนี้หลายท่านในคณะรัฐมนตรีใช้ระบบเทคโนโลยี ทำให้ประเด็นด้านเทคโนโลยีเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นเมื่อตอบความเห็นแล้ว ก็จะส่งผ่านเข้าระบบ e-mail แต่เพื่อความมั่นใจ สศช. จะมีการจัดทำในรูปแบบเอกสารอยู่หลัง บัตรลังก์เพื่อส่งให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และเลขานุการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นสามท่านหลักที่เราจะส่งให้

เรื่องอื่น ๆ ไม่มีอะไรมาก เพราะส่วนใหญ่ได้ประสานกับทาง สลค. เป็นประจำ ซึ่งในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น (forum) ของ ปคร. นั้น ควรพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้การประสานงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประเด็นใดที่เป็นปัญหาควรมีการหารือกันเพื่อปรับปรุงระบบงานให้ดีขึ้น สิ่งที่เราจะต้องเน้นย้ำคือสิ่งที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้กล่าวไว้คือ รัฐมนตรีบางท่านยังไม่ทราบว่ามี ปคร. เพราะหลายเรื่องไม่ได้ผ่านไปที่ ปคร. ทำให้ ปคร. ไม่สามารถตามเรื่องได้ เพราะเป็นเรื่องด่วน บางครั้งเรื่องอยู่ที่ปลัดกระทรวง พอรัฐมนตรีสั่งการ ปลัดกระทรวงก็จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเลย โดยที่ ปคร. ไม่ทราบ จึงอาจเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องชี้แจงและเน้นย้ำให้รัฐมนตรีทราบว่า ในระบบงานของคณะรัฐมนตรีนั้น มี ปคร. เป็นผู้ประสานงานอยู่ เนื่องจากหลายท่านยังไม่ทราบว่ามีการประสานงานอยู่เพื่อให้งาน ปคร. ได้ประโยชน์ จึงนับว่าเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่น่าจะปรับปรุง

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

ทุกครั้งที่ สลค. จัดกิจกรรม ปคร. สัมพันธ์ จะมีการจัดทำสรุปและนำเสนอเลขานุการคณะรัฐมนตรี และมีการหารือเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาในที่ประชุมผู้บริหาร รวมทั้งมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการต่อ แต่ สลค. ไม่ได้แจ้งให้ส่วนราชการทราบว่า สลค. ได้ดำเนินการอะไรไปแล้วบ้าง ซึ่งส่วนนี้ สลค. จะขอรับไปปรับปรุง

ประเด็นถัดมาเป็นเรื่องของการส่งเสริมบทบาทของ ปคร. ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อรัฐมนตรี ประเด็นนี้เห็นด้วยเพราะที่ผ่านมาได้มีแบบประเมินให้รัฐมนตรีประเมินผลการทำงานของ ปคร. บางท่านก็ไม่รู้จัก ปคร. ว่าทำหน้าที่อะไรบ้าง

ไม่ทราบว่าประเด็นที่ทาง สลค. จะช่วยชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประสานการถามความเห็นโดยหน่วยงานเจ้าของเรื่องหรือไม่

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นางสาวสิบลักษณ์ วนวิสุทธิ)

ในความเป็นจริงแล้วสามารถดำเนินการได้ทั้งสองทางคือจะถามความเห็นมาก่อน ซึ่งก็จะดีในการประชุมคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี (ปคค.) โดยมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ) เป็นประธาน ท่านเคยย้ำในที่ประชุมบ่อยครั้งว่าอยากให้หน่วยงานที่ทำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก่อนที่จะส่งให้ สลค. เพราะจะทำให้เรื่องเร็วขึ้น ปัจจุบันถ้าเป็นเรื่องที่ไม่ขอความเห็นมาอาจต้องใช้เวลาประมาณ 7-15 วัน ซึ่งเป็นการเสียเวลาสำหรับบางเรื่องที่เป็น ถ้าได้มีการตกลงหรือหารือร่วมกันมาก่อนโดยเฉพาะเรื่องที่สำคัญมาก ๆ ก็จะดีมาก

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

เคยได้ยินมาจากผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ (นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวีโรลาส) ว่ากระทรวงกลาโหมจะประสานถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปก่อน แม้ว่าจะยังไม่ได้รับหนังสือตอบกระทรวงกลาโหมจะสำเนาหนังสือที่ถามความเห็นไปแล้วนั้นมาให้ สลค. ทราบด้วย เพื่อที่จะให้ สลค. ประสานต่อไปได้ ซึ่งก็จะช่วยให้การทำงานเร็วขึ้น

นายวินัย แจ่มแจ่ม

ที่ปรึกษาการพาณิชย์

ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

กระทรวงพาณิชย์

ประเด็นแรกที่อยู่ยากจะสนทนาคือ ประเด็นที่ได้รับฟังจากท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้กล่าวถึงว่าระเบียบ ปคร. ค่อนข้างที่จะครอบคลุม ถ้าทำได้ตามนั้นจะเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่จะมีปัญหาในทางปฏิบัติ ประเด็นแรกคือ ปคร. มีความใกล้ชิดกับรัฐมนตรีเพียงใด ประเด็นที่สองคือ ปคร. มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบเพียงใด ในความเป็นจริงแล้วหน้าที่ของ ปคร. มีความสำคัญก็จริงแต่สำนักงานรัฐมนตรีฯ ของแต่ละกระทรวงก็มีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกันอยู่แล้ว เพียงแต่หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีเป็นซี 9 แต่จำเป็นต้องมีผู้ใหญ่ระดับ 10 ในกระทรวงที่ต้องรับผิดชอบในการประสานงานและแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่ ปคร. ของแต่ละกระทรวงจะเป็นระดับรองปลัดกระทรวงด้านบริหาร ซึ่งแต่ละท่านปกติจะมีภารกิจประจำก็มากอยู่แล้ว ในประเด็นความใกล้ชิดกับรัฐมนตรีนั้น ผมเป็น ปคร. กระทรวงพาณิชย์แต่ต้องสารภาพว่าไม่ใกล้ชิดรัฐมนตรีเลย ในการแก้ไขปัญหาการให้เวลากับงาน ปคร. และปัญหาความใกล้ชิดรัฐมนตรี ขอเสนอว่าให้ยกระดับหัวหน้าสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีเป็น ปคร. ซี 10 แทนก็จะทำให้การประสานงานเข้ารูปเข้ารอยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราต กรุงเทพมหานคร

กลุ่มเศรษฐกิจมีเวทีที่จะเสนอเรื่องต่าง ๆ อยู่สามเวทีด้วยกัน เพื่อพิจารณาตัดสินใจในระดับนโยบาย เวทีแรกคือเวทีของคณะรัฐมนตรี เวทีที่สองคือคณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.) และเวทีที่สามคือคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ในการประชุมคณะรัฐมนตรีมีกำหนดประชุมทุกวันอังคาร แต่เวที รศก. และ กนศ. อาจมีการกำหนดเวลาที่ไม่แน่นอน ในส่วนของ กนศ. จะเป็นการประชุมตัดสินใจในเรื่องที่ไม่มีความสำคัญมากนักเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ประเด็นคือการประชุม กนศ. มีความยากลำบากมากที่จะหาเวลาว่าเมื่อไรประธานคือรองนายกรัฐมนตรีหรือกรรมการหรือเลขานุการจะว่าง ซึ่งบางครั้งเป็นเดือน ๆ ไม่มีการประชุมเลย เรื่องจึงไปตกอยู่ที่คณะรัฐมนตรี สมมติว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน หากนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีจะมีความแน่นอนกว่าเพราะว่ามีการประชุมทุกสัปดาห์ ดังนั้น การที่จะแบ่งเบาภาระของคณะรัฐมนตรีนั้น อาจเป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้มีการกำหนดเวลาประชุมที่แน่นอน อย่างน้อยก็เดือนละครั้งสำหรับการประชุม กนศ. หรือ รศก. ซึ่งอาจจะแบ่งเบาภาระของคณะรัฐมนตรีไปได้มาก

ประเด็นที่สอง เรื่องความเห็นทางด้านกฎหมาย โดยเฉพาะมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะมีปัญหาเรื่องการตีความตามรัฐธรรมนูญค่อนข้างมาก การดำเนินการในเรื่องของกฎหมายลำดับรองยังไม่แล้วเสร็จ แม้ว่าผ่านมาเป็นเวลา 3 ปีแล้วก็ตาม เพราะฉะนั้นในส่วนของการตีความต่าง ๆ อาจจะมีปัญหาต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ ซึ่งการตีความที่ผ่านมาก็เป็นที่โจษจันกันในวงนักวิชาการ ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่กล้าที่จะตีความ ข้าราชการเกรงว่าหากผิดพลาดไปอาจต้องถูก ปปช. สอบสวน โดยจะต้องออกเงินจ้างที่ปรึกษากฎหมายเองเพื่อให้รอดพ้น เช่นเดียวกับกรณีของแถลงการณ์เรื่องเขาพระวิหาร ในช่วงนั้นเป็นช่วงที่เกิดกรณีเกี่ยวกับหนังสือสัญญาระหว่างประเทศในคณะรัฐมนตรีมาก และมีเรื่องที่จะต้องไปลงนามทำความตกลงกับต่างประเทศโดยเฉพาะอาเซียน ซึ่งต้องไปให้สัตยาบันหรือลงนาม ในความเป็นจริงแล้วในระบบการเสนอเรื่องที่มีประเด็นเรื่องกฎหมายนั้น ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแล้วอาจจะส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ให้ความเห็นด้านกฎหมายอีกครั้ง ที่ผ่านมาก็เคยให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าหนังสือสัญญาฉบับนี้ควรจะนำเข้ารัฐสภาหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะตีความ จึงส่งเรื่องต่อไปที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ซึ่งกรมสนธิสัญญาฯ เห็นว่าต้นสังกัดต้องให้ความเห็นมาก่อนว่าควรจะนำเข้ารัฐสภาหรือไม่ และทางกรมสนธิสัญญาฯ จะให้ความเห็นอีกครั้ง ซึ่งในทางปฏิบัติที่ผ่านมาก็ได้ดำเนินการในลักษณะนี้ แต่ต้องมีผู้รับผิดชอบร่วมกันด้วย

ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะเป็นไปได้หรือไม่ว่าควรมีการตั้งคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการตีความนั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนักกฎหมายแต่ละคน ดังนั้น จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าคณะรัฐมนตรีมีกลุ่มที่จะตีความซึ่งมีผู้แทนจากศาลรัฐธรรมนูญ กรมสนธิสัญญาฯ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือที่ต่าง ๆ มาให้ความเห็น

ประเด็นสุดท้าย ในด้านของรัฐสภานั้นกระทรวงพาณิชย์เป็นฝ่ายที่ถูกเรียกไปชี้แจงเกี่ยวกับหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ แต่ปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ใช้วิธีการเชิงรุกโดยขอไปชี้แจงเอง แต่ก็ต้องใช้ทรัพยากรที่เรามีจำกัดมากทั้งคนและเวลา ซึ่งกรมการในสภาผู้แทนราษฎรมีอยู่หลายคณะมากที่ต้องไป

ชี้แจง ทั้งกรรมการเศรษฐกิจ กรรมการพาณิชย์ กรรมการต่างประเทศ กรรมการการมีส่วนร่วม ฯลฯ ไม่เพียงแต่กรรมการของสภาผู้แทนราษฎร แต่กรรมการของวุฒิสภาด้วย ในเรื่องนี้ขอเสนอว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ที่ทางรัฐสภาจะจัดให้คณะกรรมการร่วมประกอบไปด้วย กรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมรับฟังคำชี้แจงและแสดงความคิดเห็นพร้อมกันทีเดียว เพราะบางครั้งที่ไปชี้แจงคณะกรรมการต่าง ๆ คณะกรรมการมีเพียง 2-3 ท่านที่รับฟัง ส่วนผู้ชี้แจงมีถึง 10 กว่าคน ทั้งนี้ยังไม่ได้กล่าวถึงจะต้องไปชี้แจงให้วิปรัฐบาลก่อนเอาเรื่องเข้ารัฐสภาด้วย

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ

มีประเด็นที่ สลค. ต้องรับไปพอสมควร ประเด็นแรกเรื่องระบบ ปคร. ที่จะปรับให้เป็นหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีหรือไม่ ประเด็นนี้ในระยะเบียบ ปคร. ควรจะต้องมีการประเมินเพราะผู้ที่ปฏิบัติงานต้องการให้ปรับเปลี่ยนไปในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งต้องมีการสัมมนาในเรื่องนี้อีกครั้ง อีกเรื่องเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลเรื่องการตีความตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญที่ต้องรับไปพิจารณา และประเด็นสุดท้ายเรื่องการประชุมกรรมการที่เสนอให้มีการบูรณาการในบางกรณีซึ่งต้องพิจารณากันต่อไปว่าจะทำอะไรได้บ้าง

นายประยุทธ์ ตี๋อ่อง

ผู้อำนวยการกองนิติการ

ผู้ช่วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ในส่วนของด้านสังคม ปกติกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) นั้นทำงานกับเครือข่ายกลุ่มเป้าหมายอยู่แล้ว ดังนั้นในเรื่องของการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการกิจกรรมกันจะไม่มีปัญหา ในเรื่องของ ปคร. เป็นไปด้วยดี จะมีปัญหาในบางประเด็นบางครั้ง เช่น ที่ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้กล่าวไปแล้วว่า รัฐมนตรีของกระทรวงได้รู้จัก ปคร. หรือไม่ เป็นประเด็นที่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าจะให้ความสำคัญกับส่วนนี้เพียงใด บางท่านอาจจะทราบแต่ยังไม่ให้ความสำคัญเท่าใดนัก บางครั้งตัวผู้ปฏิบัติเองไม่ได้นำเรียนผู้บริหาร ในทางปฏิบัติของ พม. ถ้าเป็นเรื่องของกฎหมายจะต้องนำเรียนรัฐมนตรีเนื่องจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีจะให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นคนนำเสนอ ในส่วนของ ปคร. จะคอยประสาน ส่วนกรณีการให้ความเห็นบางครั้งถ้ามีหนังสือถึงรัฐมนตรีทางสำนักบริหารงานกลางจะส่งไปที่สำนักงานรัฐมนตรีเลย ในส่วนของปลัดกระทรวงก็ไปที่ปลัดกระทรวงเพื่อสั่งการ ในการแก้ไขปัญหาของ ปคร. ก็จะไปประสานกับฝ่ายเลขานุการ ปลัดกระทรวง และประสานงานสำนักนายกรัฐมนตรีว่ามีเรื่องนี้เข้ามาและขอให้สำเนาเรื่องไว้ บางครั้งถ้ารอผู้บริหารสั่งการอาจจะช้าไป ในส่วนนี้คิดว่าทาง สลค. คงจะแก้ไขในเวลาที่เหมาะสม

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราต กรุงเทพมหานคร

ประเด็นเรื่องรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงรู้จักและได้ใช้บริการ ปคร. ของกระทรวงหรือไม่ นั้นเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าได้นำเรียนรัฐมนตรีหรือไม่ ขอสอบถามประเด็นแนวทางปฏิบัติในส่วนของ สลค. ว่า สลค. ได้นำเรียนคณะรัฐมนตรีว่าแต่ละกระทรวงมี ปคร. ทำหน้าที่ประสานงานอยู่หรือไม่

ในเรื่องการขอความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามหลักปฏิบัติส่วนราชการสามารถทำได้ แต่บางครั้งต้องยอมรับว่า ถ้าส่วนราชการถามกันเองจะไม่ค่อยรีบตอบ แต่ถ้าทาง สลค. ถามคราวเดียวจะสะดวกกว่า ส่วนราชการจึงไม่ได้ถามก่อน บางครั้งขอไปแล้วไม่ได้รับคำตอบ บางครั้งเจ้าของเรื่องส่งเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีโดยใช้อำนาจคณะรัฐมนตรีได้ดีกว่า จึงเห็นว่า สลค. ทำได้เพราะว่าเป็นหน่วยงานกลางซึ่งจะสามารถขอความเห็นทุกหน่วยงานได้และทำได้ดีกว่าหน่วยงานเจ้าของเรื่องขอไป ในเรื่องของการเสนอเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีถ้าเป็นเรื่องกฎหมายคงเป็นวาระปกติ แต่ในทางสังคม เช่น เรื่องเยียวยา ซึ่งเป็นเรื่องของนโยบายรัฐบาลจะต้องเยียวยาผู้ประสพภัยทั้งเรื่องทางภาคใต้ หรือกลุ่มที่ได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ ซึ่งมักเกี่ยวกับงบประมาณ และบางครั้งบรรจุเป็นวาระจร บางครั้งต้องยอมรับว่า ปคร. และ ผู้ช่วย ปคร. จะไม่ได้ดูในรายละเอียดของ checklist มากนัก อยากนำเรียนว่าในการให้ความเห็น สลค. ควรจะแจ้งในเวลาเร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ และทางแก้ไขคือต้องประสานก่อนเพื่อเตรียมงานล่วงหน้า

โดยสรุปในภาพรวมแล้วการทำงานของ ปคร. ดี ทำให้มีการประสานงาน เพราะถ้าไม่มีการประสานจะทำให้การทำงานมีความยุ่งยากมากขึ้น อย่างที่ทำงานร่วมกันมามีการพบปะทำความเข้าใจทำให้การทำงานดีขึ้น การประสานงานสะดวกขึ้น รู้จักกันมากขึ้น

นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ

ขอชี้แจงว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีใหม่ ในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งแรก นอกจากจะชี้แจงเรื่องอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานสำคัญ เช่น สำนักกราชเลขาธิการและสำนักพระราชวังแล้วจะนำเรื่องเกี่ยวกับ ปคร. รวมทั้งอำนาจหน้าที่ ปคร. เสนอให้ที่ประชุมทราบด้วย และมีการมอบเอกสารระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา พ.ศ. 2551 และเอกสารอื่นเกี่ยวกับ ปคร. ให้คณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังมีหนังสือแจ้งให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง ปคร. ด้วย

พันเอก ประจักษ์ ยิ้มภักดิ์

ผู้อำนวยการกองการเมือง

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม

ในส่วนของผมเป็นส่วนปฏิบัติ ผมได้หาข้อมูลและได้สนทนากับกระทรวงต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่อง ปคร. ว่า ปคร. ที่ผ่านมา ปัจจุบัน และสิ่งที่คาดหวังในอนาคต หัวใจของ ปคร. คือการประสานงาน การประสานงานที่จะประสบความสำเร็จได้คือ ความสัมพันธ์

ความกระตือรือร้น ความจริงใจ การประสานงานนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ จะเห็นได้จากหน้าที่ของ ปคร. 10 ข้อ มี 8 ข้อ มีคำว่าประสานงานทั้งหมด ส่วนอีก 2 ข้อ มีคำว่าแนะนำและติดตาม หรือเร่งรัด จึงขอขยายความในเรื่องการประสานงาน ประสบการณ์การทำงาน ปคร. ผมรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเมืองของรัฐมนตรีในสำนักงานรัฐมนตรี กองการเมือง กระทรวงกลาโหม โครงสร้างของกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วยสำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองทัพอากาศ องค์กรทหารผ่านศึก และสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) แต่ละหน่วยจะมี ปคร. ของแต่ละหน่วยย่อยลงไป เวลาประสานงานจะมีลักษณะเหมือนสายการบังคับบัญชา ในส่วนของสำนักงานรัฐมนตรีก็จะไปยังแต่ละส่วนภายใน ซึ่งการปฏิบัติที่ผ่านมาจะใช้ช่องทาง ปคร. น้อยมาก แต่จะใช้กองประสานงานการเมืองเป็นส่วนใหญ่ กระทรวงกลาโหมจึงแก้ไขปัญหาดูด้วยการบรรจุ ผู้อำนวยการกอง รองผู้อำนวยการกอง เป็นเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มงาน ปคร. ด้วย เพื่อให้ตรงกับภารกิจของ ปคร. การประสานก็จะประสานไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวงกลาโหมซึ่งยังไม่ค่อยดี เนื่องจาก ปคร. คือ รองปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้ใหญ่มีภารกิจความรับผิดชอบมาก ในส่วนสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจะมีกลุ่มหนึ่งเป็น ปคร. สำนักงานรัฐมนตรีก็มีอีกกลุ่มหนึ่งทำหน้าที่ ปคร. การประสานงานจึงยังไม่เป็นเอกภาพ เพราะยังไม่เป็นโครงสร้างที่แน่นอน หน่วยงานที่ดำเนินการที่แท้จริงคือกองการเมือง สำนักงานรัฐมนตรี ซึ่งกองการเมืองจะมีแผนงานคณะรัฐมนตรี แผนงานรัฐสภา และแผนงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่มีโครงสร้างที่ชัดเจน ทำให้เวลาประสานงานไม่มีปัญหา

เมื่อมีเรื่องเข้ามาจาก สลค. ก็จะแจกจ่ายไปยังหน่วยต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องความเห็นก็จะติดตามว่าเรื่องส่งไปที่หน่วยงานใด ต้องมีการเสนอความเห็นภายในเมื่อใด ใกล้เคียงเวลาที่คาดว่าเรื่องจะเข้าคณะรัฐมนตรีเมื่อใดเพื่อเสนอเรื่องให้ทันเวลาที่กำหนด ส่วนการลงนามหากปลัดกระทรวง หรือรองปลัดกระทรวงไม่อยู่ ผู้อำนวยการสำนักจะต้องลงนามเพื่อแก้ไขปัญหาด้านเวลา สำหรับเรื่องที่เสนอกระทรวงกลาโหมได้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ ส่วนใหญ่เรื่องที่เสนอตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นฝ่ายอำนวยการของรัฐมนตรี ซึ่งสามารถควบคุมได้ว่าเรื่องนี้เสนอเข้าคณะรัฐมนตรีไปแล้วหรือไม่ โดยจะประสานไปที่ สลค. เพื่อสอบถามสถานะของเรื่องแล้วแจ้งให้หน่วยติดตามเรื่องได้รับทราบ ในส่วนของมติคณะรัฐมนตรีก็เช่นเดียวกัน นี่คือการปฏิบัติในภาพรวมของกระทรวงกลาโหมที่จะใช้การประสานระหว่างสำนักงานรัฐมนตรีเสียเป็นส่วนใหญ่

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราต กรุงเทพมหานคร

ในส่วนของข้อเสนอที่อยากจะให้มีในอนาคตคือให้มีหน่วยงาน ปคร. ที่เป็นรูปธรรม ตามที่ท่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ได้กล่าวไว้ว่า ปคร. ที่จะต้องมาให้ความเห็น หรือเสนอ หรือชี้แจงให้รัฐมนตรีทราบที่ผ่านมามีไม่เคยมี เพราะส่วนใหญ่คนที่ปฏิบัติจริงก็คือหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีจะเป็นผู้ชี้แจงทั้งหมด ส่วน ปคร. เองยังไม่มีบทบาท อาจเป็นเพราะท่านเป็นผู้ใหญ่ แต่รองปลัดกระทรวงเป็น ปคร. ก็อาจเป็นผลดีเนื่องจากสามารถสั่งการได้ง่าย ดังนั้น ถ้าเป็นไปได้ ควรปรับโครงสร้าง ปคร. ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้มีอัตรากำลังหรือจัดเป็นรูปแบบเฉพาะกิจโดยไม่ต้องถึงกับเป็นโครงสร้าง เพราะเมื่อเป็นโครงสร้างอาจมีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณเป็นจำนวนมาก จึงได้มีแนวคิดและได้เรียนผู้บังคับบัญชาว่าในอนาคตจะเป็นไปได้หรือไม่ โดยจะจัดสัมมนาในหน่วยงานของตัวเองก่อนว่าจะเกิดขึ้นได้หรือไม่ โดยเฉพาะ ปคร. ของหน่วยรองลงไป เพราะปัจจุบันการประสานงานเกิดจากความสัมพันธ์ส่วนตัว ไม่ได้ใช้ช่องทาง ปคร. ซึ่งเป็นผลเสียว่า ถ้าผู้รับผิดชอบไม่อยู่ ผู้ที่จะดำเนินการแทนต้องใช้เวลานานในการประสานงาน ถ้ามีโครงสร้างหรือระบบ ปคร. ที่ชัดเจนและเป็นเอกภาพก็จะทำให้การประสานงานเกิดประสิทธิภาพ ดังนั้น หากมีการโยกย้ายเปลี่ยนตำแหน่งแต่ระบบ ปคร. ยังคงอยู่ ปคร. ก็จะต้องยังยืนต่อไป

เรื่องที่สอง ปคร. ของแต่ละส่วนควรมีการสร้างความสัมพันธ์ สร้างกิจกรรม และสร้างเครือข่าย เพราะปัจจุบัน ปคร. ของแต่ละกระทรวงจะมีอย่างน้อย 1-2 คน หากมีการจัดกิจกรรมแล้วสร้างเครือข่าย เมื่อคนหนึ่งออกไปก็ยังมีอีกคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนได้

เรื่องที่สามการบรรจุวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี การรับวาระในวันพุธ ศุกร์ และจันทร์ นั้นในวันศุกร์ควรจะบรรจุเรื่องให้มาก เพื่อลดเรื่องที่จะบรรจุวาระในวันจันทร์ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ติด เพราะว่ากระทรวงจะต้องสรุปนำเรียนให้รัฐมนตรีทราบ แต่หากบรรจุวาระในวันพุธและวันศุกร์ วันจันทร์ก็ยังมีเวลาที่ท่านรัฐมนตรีจะได้รับเอกสารเพื่อให้นำไปชี้แจงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่สี่ การให้ส่วนราชการเสนอความเห็นมาก่อนซึ่งเป็นไปได้ส่วนหนึ่ง แต่ช่วงที่ผ่านมา สลค. ให้เวลาหน่วยงานพอสมควรที่จะเสนอความเห็น แต่หากเป็นไปได้ควรให้เวลากระทรวงในการพิจารณามากขึ้นอีก เพราะแต่ละกระทรวงจะต้องถามความเห็นไปยังหน่วยรองตามลำดับขั้นต่อไป บางเรื่องต้องใช้เวลาและข้อมูลมาก แต่ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่มีความเห็นก็เห็นชอบตามที่เสนอมา ที่ผ่านมามีประธานทั้ง สลค. และรัฐสภา บางเรื่องที่เป็นเรื่องสำคัญรัฐมนตรีต้องการคำตอบทันที ก็ต้องประสานท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง เพราะรัฐมนตรีบางท่านต้องการความเร็ว

นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ

สลค. จะรับประเด็นการจัดโครงสร้าง ปคร. ไปพิจารณาต่อไป

ถาม-ตอบ

Q&A

ถาม : นายอาคม เตมพิทยาไพสิฐ

ประเด็นช่องทางในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี นอกจากในการประชุมคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ (รศก.) และคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทาง เศรษฐกิจ (กรอ.) แล้ว ยังมีคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ (กบส.) ซึ่งกรรมการทุกชุดที่กล่าวมานี้มีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นกรรมการอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการประสานงาน ระหว่างเรื่องจาก รศก. และ กรอ. ทาง สลค. สามารถที่จะรับเรื่องต่อไปได้ หรือในกรณีที่อ้างอิง มติคณะรัฐมนตรีซึ่งทางหน่วยงานอาจจะจำไม่ได้ทั้งหมด และ สศช. ตรวจสอบให้ไม่ได้ทั้งหมด สุดท้ายทาง สลค. ก็ช่วยกลั่นกรองให้ ซึ่งประเด็นนี้ผมคิดว่าสำคัญเพราะ ปคร. จะปฏิบัติงานเฉพาะในส่วนของคณะรัฐมนตรี อย่างเดียวไม่ได้ ในความเป็นจริงแล้วต้องดูว่ามีคณะกรรมการใดบ้างที่อยู่ในระดับนโยบาย มีคณะกรรมการ ประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี (ปคค.) ซึ่งมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีหน้าที่ในการติดตามงานตามมติคณะรัฐมนตรี ในแง่ของกระทรวงไม่แน่ใจว่าได้ให้ความสำคัญ มากน้อยเพียงใด การประชุมนัดแรก ๆ ก็มีปลัดกระทรวงไปประชุม แต่นัดต่อ ๆ มา ก็ลดลงไปเรื่อย ๆ แต่ท่าน เลขาธิการนายกรัฐมนตรีเองก็ไม่ได้ว่าอะไร เพียงแต่ว่าขอให้มาประชุมเป็นประจำเพื่อจะได้ต่อเรื่องได้ ประเด็น ก็คือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ ปคร. หรือไม่ แม้ใน 10 ข้อ ไม่ได้เขียนไว้ แต่ก็ขอให้ให้ความสำคัญแก่เรื่องนี้ด้วย อย่างไรก็ตามขอให้ติดตามด้วยว่ามีเรื่องใดเข้าคณะรัฐมนตรีแล้วมีมติออกมาเป็นอย่างไรเราจะรายงานในนั้น ซึ่งคิดว่าเป็นประโยชน์กับ ปคร.

ประเด็นที่สอง ไม่ทราบว่ายานหน่วยงานอื่นประสบปัญหาอื่นหรือไม่ ในส่วนของทาง สศช. ไม่มี ปัญหาแล้ว ก็คือจุดรับ-ส่งเรื่อง ในสมัยก่อนเวลาเรื่องจะเข้าคณะรัฐมนตรีถ้าเป็นการตอบความเห็นนั้น ถ้าผม ส่งไปตอนเย็น จะส่งตามกระบวนการคือมีหนังสือแจ้งไปที่ สลค. ก็จะผ่านกระบวนการเจ้าหน้าที่รักษาความ ปลอดภัยของ สลค. เมื่อถึงตอนเช้าภายใน สลค. ก็จะส่งไปที่สารบรรณ กว่าจะไปถึงหน้าห้องเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีในวันถัดไปนั้น จะไม่ทัน เพราะฉะนั้นจุดรับส่งต้องให้ชัดเจน แต่ถ้าเรื่องมาส่งตอนเย็นแล้วสามารถ เข้าคณะรัฐมนตรีได้ทันตอนเช้า ก็จะเป็นประโยชน์กับ ปคร. ทั้งหลาย

ประเด็นที่สาม ไม่แน่ใจว่าเราเข้าใจตรงกันหรือไม่ คือมีแนวทางปฏิบัติในการส่งความเห็นซ้ำ มีการกำหนดเวลาว่าต้องไม่เกิน 09.00 น. ถ้าเกิน คณะรัฐมนตรีจะไม่รับประกอบการพิจารณา ถ้าคณะรัฐมนตรี ประชุมเสร็จแล้ว ความเห็นส่งมาถึง สลค. ก็จะส่งให้หน่วยงานได้ทราบว่า มีหน่วยงานใดส่งความเห็นมา หลังจากคณะรัฐมนตรีพิจารณาวันนั้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และในทางปฏิบัติหน่วยงานที่เป็นเจ้าของเรื่อง จะต้องรับพิจารณาหรือไม่ ประเด็นนี้ต้องทำความเข้าใจ ในบางเรื่องที่ส่งมาช้า แต่มีประเด็น ถ้าพิจารณาตาม ตัวอักษรก็คือว่า หน่วยงานจะรับไปพิจารณาหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ความเห็นที่ส่งมალ่าช้า นั้น มีประเด็น

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราด กรุงเทพมหานคร

สำคัญที่มีผลกระทบ ซึ่งถ้าความเห็นนั้นมาก่อน มติคณะรัฐมนตรีอาจจะไม่ออกมาอย่างที่เป็นอย่างที่เป็นอยู่ก็ได้ ถ้ากระทรวงหรือหน่วยงานทำเฉยและรับทราบ แล้วถ้าวันหนึ่งในการเตรียมขั้นต่อไปเรื่องนั้น ต้องเสนอเข้าไปใน คณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง หน่วยงานที่ให้ความเห็นนั้นอาจจะทักท้วงหรือแย้งว่าเคยให้ความเห็นไปแล้ว ถึงแม้จะ ล้ำช้ำก็ตาม แต่หากไม่ปฏิบัติตามก็อาจจะเป็นปัญหา มีกรณีตัวอย่างซึ่งต้องหารือกับทาง สลค. ในโอกาสต่อไป

ตอบ : นายสมโภชน์ ราชแพทยาคม

กรณีความเห็นที่มาหลังจากที่ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณานั้นผ่านพ้นไปแล้ว ทั้ง วาระเพื่อทราบและเพื่อพิจารณา ตามมติ คณะรัฐมนตรีจะไม่ให้แจกความเห็นที่มาภายหลัง เพราะอาจมีประเด็นที่คณะรัฐมนตรีไม่ได้พิจารณา แต่ตัวมติคณะรัฐมนตรีมีทางออก กล่าวคือ ถ้าใน กรณีที่ความเห็นยังไม่มาถึง สลค. ส่วนราชการ หรือกระทรวงที่มีความเห็นในเรื่องนั้นสามารถ

นำเสนอความเห็นต่อที่ประชุมด้วยวาจาได้ ไม่ว่าจะผ่านวาระนั้นแล้วหรือยังไม่ผ่าน ถ้ามีการหยิบยกความเห็น ขึ้นมานำเสนอต่อที่ประชุมแล้ว ทาง สลค. จะสามารถแจกความเห็นนั้นได้ แม้ว่าการประชุมจะผ่านพ้นวาระนั้น ไปแล้ว ยกตัวอย่าง เรื่องที่มีความเห็นประกอบที่ส่วนราชการต้องยกขึ้นมาพิจารณาอยู่ในวาระที่ 3 ในขณะที่ พิจารณาวาระที่ 3 นั้น ไม่มีความเห็นส่วนราชการส่งเข้ามาทำให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาผ่านพ้นวาระที่ 3 ไปแล้ว ต่อมาอยู่ระหว่างการพิจารณาในวาระหลังจากนั้น มีความเห็นหน่วยงานในวาระที่ 3 เข้ามาเพิ่ม และความเห็น นั้นเป็นประเด็นสำคัญที่คณะรัฐมนตรีควรพิจารณา ในกรณีนี้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เป็นเจ้าของ ความเห็นสามารถหยิบยกความเห็นนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้แม้จะผ่านพ้นวาระนั้นไปแล้ว เมื่อมีการนำเสนอ ความเห็นต่อที่ประชุมแล้ว ทาง สลค. ก็จะแจกความเห็นนั้นได้ ถือว่าคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นนั้นแล้ว

ถาม : นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ

ประเด็นหนึ่งที่คงต้องพูดกันให้ชัดเจนก็คือว่า ในส่วนของหน่วยปฏิบัติ กระทรวงต่าง ๆ ก็ อาจจะเข้าใจไม่ตรงกัน คือคำว่า อนุมัติ เห็นชอบ อนุมัติในหลักการ เห็นชอบในหลักการ หมายความว่า ดำเนินการได้เลยหรือไม่ ตัวอย่าง คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการ แต่หน่วยงานเจ้าของ โครงการตีความว่าอนุมัติแล้ว ความจริงยังไม่อนุมัติ ถ้าอนุมัติต้องบอกว่าอนุมัติให้ดำเนินโครงการ หรือว่า เห็นชอบให้ดำเนินโครงการต่อไป คิดว่าหน่วยปฏิบัติอย่างเราก็คงคุ้นเคย แต่ท่านใดก็ตามที่มีหน่วยงานในสังกัด ที่เป็นหน่วยงานในกำกับ หรือรัฐวิสาหกิจ ผมคิดว่าหลายแห่งยังไม่เข้าใจในประเด็นนี้

ตอบ : นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว

ขอชี้แจงการใช้คำว่า “อนุมติ” “เห็นชอบ” “อนุมติในหลักการ” “เห็นชอบในหลักการ” ในมติคณะรัฐมนตรีว่าการเขียนมติคณะรัฐมนตรีจะเขียนตามข้อเสนอก่อนว่าหน่วยงานเจ้าของเรื่องมีประเด็นที่จะให้คณะรัฐมนตรีมีมติอย่างไร ถ้าหน่วยงานเขียนข้อเสนอว่า “ขอให้เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมติ” ถ้อยคำที่จะใช้ตามข้อเสนอว่า “อนุมติ” ในแง่ของการใช้คำว่า “อนุมติ” หรือ “เห็นชอบ” นั้น ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเงินก็จะใช้คำว่า “อนุมติ” เสมอ ไม่เคยใช้คำว่า “เห็นชอบ” แต่ถ้าเป็นเรื่องขอหลักการจะใช้คำว่า “เห็นชอบในหลักการ” หรือ “อนุมติในหลักการ” ก็ได้แล้วแต่กรณี

หลักสำคัญอีกประการหนึ่งคือการจะใช้คำใดต้องยึดตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องด้วย บางเรื่องถึงแม้เจ้าของเรื่องจะเขียนข้อเสนอว่า “ขอความเห็นชอบ” แต่เรื่องที่เสนอมາเป็นการเสนอมาตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้ กฎหมายเขียนว่า “โดยอนุมติของคณะรัฐมนตรี” มติคณะรัฐมนตรีก็จะเขียนให้ถูกต้องตรงตามข้อกำหนดคือ “อนุมติ” โดยจะไม่ดูว่าข้อเสนอของหน่วยงานเขียนมาแตกต่างอย่างไร

บางครั้งเจ้าของเรื่องเสนอขออนุมติหรือขอความเห็นชอบ แต่ว่าเวลาคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อเสนอประกอบกับข้อเท็จจริง ข้อกำหนดทั้งหลาย รวมทั้งความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว บางเรื่องคณะรัฐมนตรีก็ไม่ได้อนุมติตามนั้น คือพูดง่าย ๆ ว่า มีเงื่อนไขหรือรายละเอียดจะต้องดำเนินการต่อเพิ่มเติมไปด้วย ดังนั้น แม้หน่วยงานจะเขียนมาว่า “ขออนุมติ” แต่พอเวลามีมติไปก็จะเขียนว่า “อนุมติในหลักการ” ต้องเรียนว่าโดยทั่วไปถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับทางกฎหมาย การเขียนมติคณะรัฐมนตรีว่า “อนุมติในหลักการ” แล้วยังไม่จบเพียงเท่านี้ จะมีข้อความต่อไปเสมอ ซึ่งในความหมายก็คือเมื่อเขียนว่าอนุมติในหลักการแล้วจะมีข้อความต่อไป มติจะมีความหมายเพียงใดขึ้นอยู่กับข้อความที่ขยายต่อจากคำว่า “เห็นชอบในหลักการ” หรือ “อนุมติในหลักการ” เช่น หน่วยงานขออนุมติเงินงบกลางขอเช่ารถ จะขอทำสัญญาตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2553 ซึ่งเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ซึ่งงบประมาณปี พ.ศ. 2554 ยังไม่สามารถเบิกจ่ายได้ คณะรัฐมนตรีก็อนุมติในหลักการที่ขอเช่า ส่วนการเบิกจ่ายงบประมาณให้ดำเนินการได้หลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มีผลใช้บังคับแล้ว เป็นต้น เพราะฉะนั้นในการเขียนมติว่า “อนุมติในหลักการ” หรือ “เห็นชอบในหลักการ” ความหมายของมติจะขึ้นอยู่กับคำขยาย จึงควรอ่านมติทั้งหมดก่อนว่ามีข้อความเป็นอย่างไ

อีกประเด็นหนึ่งคือ เรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีทั้งหลาย ถึงแม้ว่าคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วและไม่เห็นด้วย หรือไม่อนุมติ มติจะไม่เคยเขียนตรง ๆ ว่า “ไม่อนุมติ” เพราะฉะนั้นในบางเรื่องที่เขียนว่า “อนุมติในหลักการ” ทั้งนี้ ให้รับไปทบทวน พิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง คำว่าอนุมติในหลักการดังกล่าวเมื่อรวมกับคำขยายก็แปลความมติดังกล่าวได้ว่าไม่อนุมติ

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราด กรุงเทพมหานคร

มติคณะรัฐมนตรีที่เขียนว่า “อนุมัติ” และ **ให้ความเห็นไปดำเนินการ** หรือว่า **ให้ความเห็นไปประกอบการพิจารณา** ถ้อยคำเหล่านี้ก็จะมียุทธศาสตร์ต่างกัน เช่น ถ้าบอกว่าอนุมัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอและให้ความเห็นของ สศช. ไปดำเนินการด้วย ก็หมายความว่ากระทรวงศึกษาธิการต้องทำทั้ง 2 ส่วน แต่ถ้าเรื่องเดียวกันเขียนว่าอนุมัติตามที่เสนอและให้ความเห็นของ สศช. ไปพิจารณาด้วย กรณีนี้แปลว่า ความเห็นของ สศช. ดังกล่าว คณะรัฐมนตรีไม่ได้บังคับให้กระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการเพียงแต่ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเองว่าควรจะทำหรือไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่ได้รับไป แต่ถ้าบอกว่า **ให้ความเห็นไปประกอบการพิจารณาด้วย** อันนี้หมายถึงข้อมีความนำข้างหน้ามาแล้ว ความเห็นดังกล่าวเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ประกอบไปพิจารณาด้วย ดังนั้นน้ำหนักของการใช้ถ้อยคำที่ใช้แตกต่างกันดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งชี้ว่ากรณีใดที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ทำ กรณีใดที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รับไปพิจารณา และหน่วยงานเจ้าของเรื่องมีโอกาสและใช้ดุลยพินิจได้

ขออนุญาตย้ำว่าเวลาที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือเห็นชอบเรื่องใดไปแล้ว ถ้าเป็นรายละเอียดที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจของคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติเฉพาะเรื่องหรือประเด็นที่ส่วนราชการเสนอมาเท่านั้น ไม่ผูกพันในรายละเอียดหรือเงื่อนไขอะไรต่าง ๆ ที่ได้เสนอมาร่วม ยกตัวอย่างเช่น หน่วยงานเสนอขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างและได้แนบผลการประกวดราคามาด้วย มติคณะรัฐมนตรีเมื่ออนุมัติไปจะไม่ได้มีผลผูกพันถึงเอกสารและรายละเอียดผลการประกวดราคา และไม่ได้รับรองความถูกต้องของเอกสารเหล่านั้น จะผูกพันเฉพาะส่วนที่ว่าหน่วยงานขออะไรคณะรัฐมนตรีก็มีมติไปตามนั้น

ประการสุดท้าย ขอเรียนให้ทราบว่า การจัดทำมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ มีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาทำให้ไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จภายในวันประชุมคณะรัฐมนตรีได้ ดังนั้น มติคณะรัฐมนตรีหลายเรื่องที่อยู่ระหว่างการจัดทำร่างมติเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และ สลค. ยังมิได้จัดทำหนังสือยืนยันไป แต่ทางสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (สลน.) ได้มีการจัดทำสรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ในเว็บไซต์ไปแล้วล่วงหน้า บางเรื่องเป็นเรื่องสำคัญมีหลายฝ่ายติดตามอยู่ เมื่อไปดูในเว็บไซต์แล้วก็ยึดมติที่เผยแพร่ในเว็บไซด์นั้นแล้วไปดำเนินการต่อ ก็มีปัญหาในทางปฏิบัติได้ เพราะอาจมีข้อความ/สาระสำคัญที่คลาดเคลื่อนไปจากมติคณะรัฐมนตรีจริงที่ สลค. ได้แจ้งยืนยันไป ดังนั้น ข้อมูลผลการประชุมคณะรัฐมนตรีในเว็บไซด์ของ สลน. ดังกล่าว หน่วยงานต่าง ๆ สามารถดูได้ แต่จะใช้อ้างอิงเป็นมติคณะรัฐมนตรีจริงไม่ได้ และควรตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนโดยประสานประสานกับทาง สลค. ก่อนด้วย

นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ

คิดว่า การตอบประเด็นทั้งหลายคงครบถ้วนแล้ว การเสวนาในวันนี้ต้องขอขอบคุณท่านผู้เข้าร่วมเสวนาทุกท่าน สลค. ได้รับประเด็นหลายเรื่อง ซึ่งต้องรับไปดำเนินการและพัฒนาต่อไป

สรุปการสัมมนา

โดย

นางสาวสิพันธ์ วณวิสุทธิ์

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้ร่วมเสวนาได้ให้ข้อเสนอแนะในวันนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) จะรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยเฉพาะเรื่องสำคัญต่อไปนี้

1. กรณีที่เสนอให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน เห็นว่าเรื่องนี้มีความจำเป็น เพราะในระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) เราจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับงานของกันและกันในงานให้มากที่สุด เพื่อการประสานงานจะได้ราบรื่นมากขึ้น

2. ข้อเสนอที่จะพัฒนาให้ระบบการรับ-ส่งข้อความทาง e-mail เป็นแบบ two way มากขึ้น คือให้รวมถึงการโต้ตอบกันในเรื่องที่ต้องการสื่อสารเพิ่มเติมด้วย สลค. ขอรับไปกำหนดกลไกที่จะให้ระบบดังกล่าวดำเนินไปได้ในลักษณะนั้น

3. เรื่องการเสนอความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คณะรัฐมนตรีมีข้อมูลพร้อมในการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับวิธีคิดของเราด้วยว่า เราจะให้ความสำคัญเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด ปัจจุบันเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรีหลายเรื่องจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ส่วนหนึ่งเพื่อให้ทันต่อการแก้ไขปัญหาของประเทศที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็ว ปัญหาเหล่านี้สะสมและงวดเข้ามามากขึ้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีต้องตัดสินใจในเชิงนโยบายมากขึ้น ความเห็นของส่วนราชการที่ส่งไปให้คณะรัฐมนตรี ถ้ายิ่งซ้ำก็เหมือนกับไปถ่วงรัฐบาลอยู่ ในฐานะที่เราเป็นข้าราชการประจำจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการทำงาน และคิดว่าทำอย่างไรจึงจะปรับตัวเราให้สอดคล้องกับสิ่งที่เปลี่ยนไป

กรณีความเห็นประกอบการพิจารณาที่นอกจากจะมีการเสนอเข้ามาในระหว่างการประชุมคณะรัฐมนตรีแล้ว ยังมีกรณีความเห็นที่ส่งมาภายหลังจากการประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย ซึ่งลักษณะอย่างหลังนี้อาจจะมีประเด็นสำคัญที่คณะรัฐมนตรีควรใช้ประกอบการพิจารณา และสุดท้ายอาจเป็นปัญหาหากเรื่องนั้นถูกฟ้องร้องต่อศาล เพราะอาจมีการซักถามว่าความเห็นของส่วนราชการที่มีประเด็นแย้งชัดเจน และมีเหตุผล ได้มีการนำเข้ามาพิจารณาในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีหรือไม่ หรือเหตุใดจึงไม่นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วย เป็นต้น

4. เรื่องสถานที่ที่รอชี้แจงคืบแคบ เรื่องนี้เป็นข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ของ สลค. จะขอรับไปนำเรียนเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าจะมีนโยบายให้นำระบบ video conference มาใช้หรือไม่

วันที่ 22 กันยายน 2553 ณ โรงแรมคอนราด กรุงเทพมหานคร

5. เรื่องการส่งระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี ซึ่งรับว่าอาจมีความล่าช้าบ้างในบางวันที่ออกระเบียบวาระ โดยเฉพาะวันจันทร์ซึ่งเป็นเรื่องที่ สลค. พยายามหาทางปรับปรุงอยู่ และเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำให้กระทรวงหรือหน่วยงานสะดวกมากขึ้น

6. การส่งเสริมบทบาทของ ปคร. ให้เป็นที่รู้จักให้มากขึ้น เรื่องนี้สำคัญเพราะจะเกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดโครงสร้างและอัตรากำลังซึ่งเป็นปัญหาที่ ปคร. เคยฝาก สลค. ไว้ในการประชุมและสัมมนาเมื่อหลายครั้งแล้ว และฝากมาเรื่อย ๆ ว่าทำอะไรจึงจะมีโครงสร้างกลุ่มงาน ปคร. ที่แน่นอนชัดเจน ซึ่ง สลค. ได้ประสานกับสำนักงาน ก.พ.ร. ได้คำตอบมาว่า สลค. สามารถเสนอเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา แต่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาให้มีความชัดเจนว่า

(1) งานของ ปคร. กับงานของคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี (ปกค.) มีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่

(2) ปริมาณงานมากเพียงพอที่จะตั้งหน่วยงานใหม่หรือไม่

(3) หากตั้งเป็นหน่วยงานเฉพาะจะมีอัตรากำลังเท่าไร จะตั้งอยู่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงหรือที่สำนักงานรัฐมนตรี

(4) ต้องไม่เป็นการตั้งหน่วยงานใหม่ เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีห้ามตั้งหน่วยงานใหม่ จึงอาจจะต้องตั้งเป็นหน่วยงานภายใน

อย่างไรก็ตาม เรื่องการทำโครงสร้างหน่วยงานที่รับผิดชอบงาน ปคร. ให้ชัดเจนนั้น เห็นว่าสัมพันธ์กับบทบาทของ ปคร. ด้วย ซึ่งหากมีการนำระบบ CABNET มาใช้เต็มรูปแบบแล้ว เชื่อว่า บทบาทของ ปคร. จะมากขึ้นและน่าจะเพียงพอที่จะเป็นเหตุผลที่จะสานต่อเรื่องนี้ต่อไปได้

สุดท้ายนี้ในนามของ สลค. ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้สละเวลามาร่วมสัมมนาในวันนี้ หากมีสิ่งใดที่ สลค. จะให้ความร่วมมือท่านทั้งหลายได้ สลค. เต็มใจและยินดีดำเนินการ

ส 04492 ณ.1

นร สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักเลขาธิการ
05 คณะรัฐมนตรี.
3.5 เอกสารสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนา
352.2 ระบบผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรี
2553 และรัฐสภา (ปคร.).

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทรศัพท์ 0-2280-9000 ต่อ 454-455, 448
www.cplo.soc.go.th
boca@soc.mail.go.th